

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan zvečer izvezmi nedelje in pravnike ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem doma za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčijo celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 30 K. — Na naročbo brez istodobne vplačilne naročnine se ne ozira. — Za ostanke se plačuje od peterstopenjske peti vrste po 14 h, če se ostanke tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopolni naj se izvolijo frankovati. — Rokopis se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravištva telefon št. 85.

Zmaga svobodne znanosti.

Ze meseca traja klerikalna gonja proti profesorju Wahrundu in vse klerikalne moči so na delu, da bi vlado primorali odstraniti s stolice kanonskega prava na inomoškem vseučilišča prof. Wahrunda.

Dasi so klerikalci v tej borbi porabili vsa razpoložljiva sredstva in poklicali na pomoč celo papeževga dunajskega nuncija Granita di Belmonte, da bi neljubemu jim profesorju onemogočili nadaljna predavanja na vseučilišču, vendar so se jim ponesele vse njihove akcije.

Naposled so poslali v boj še desetero v gosposki zbornici, nadejajoč se od njenega nastopa proti Wahrundu gotovega uspeha. In res se je zdelo, da se bo klerikalcem ta njihov zadnji kup posrečil. Razglasilo se je namreč, da so bila na vseučilišču v Inomostu sistirana predavanja profesorja Wahrunda, kar se je splošno smatralo za znak, da bo Wahrund amoviran s svoje stolice in vpokojen.

To bi bil atentat na svobodo vseučilišča in na svobodo znanosti.

Zato je ta vest vzbudila vso svobodomiselnost javnosti, pred vsem pa razburila akademsko mladino, ki smatra svobodo raziskovanja in poučevanja na vseučilišču kot najdragocenejšo svetlino, kot predpogoj vsakega napredka.

Dijaštvo vseh narodnosti na vseh univerzah se je kot en mož postavilo v bran proti nameravanemu atentatu na akademsko svobodo ter zagrozilo, da takoj prične s splošno stavko, ako se le las skrivi profesorju Wahrundu.

Ta stavka bi se imela pričeti z jutrišnjim dnem.

Pod vtiskom energičnega nastopa akademične mladine so se tudi profesorski kolegiji izjavili solidarni z dijaštvom glede afere Wahrunda, naglašajoč, da bi bili profesorji med prvimi, ki bi se postavili v bran, ako bi kakršnakoli izven vseučilišča stežnja hotela ovirati kakega profesorja radi verskega, znanstvenega ali političnega prepričanja v izvrševanju njegovih dolžnosti.

Akademični senat najbolj interesovane univerze inomoške pa je naravnost proglasil za svojo dolžnost, da zagotovi prof. Wahrundu popolno svobodo v poučevanju in ga ščiti pred vsakim discipliniranjem.

Vlada je sedaj seveda v veliki zadregi: rada bi ustregla klerikalcem in obglavila Wahrunda, a si

tega ne upa več storiti vsled enodušnega nastopa akademičnega dijaštva in učiteljstva.

Cim nastopi proti Wahrundu, izzove splošno vseučiliško stavko, kar bi na lahko imelo dalekosežne politične posledice.

Gotovo je torej, da ostane Wahrund na svojem mestu in naj klerikalci še tako kriče.

Boritelji za svobodo vseučilišča in za svobodo znanosti so zopet zmagali nad reakcionarci. Tretjič se je že to zgodilo tekom enega leta! Ali ti porazi ne bodo klerikalcev poučili, da so brezuspešni vsi njihovi navali na svobodo vseučilišča in na svobodo vede?

Državni zbor.

Dunaj, 12. aprila. Med došliimi vlogami je dopis ljubljanskega deželne sodišča za izročitev poslanca Gostinčarja, ki je tožen zaradi razžaljenja časti. — Poslanec Pernertorfer je interpeliral naučnega ministra zaradi Wahrundove afere. Vprašal je ministra, kaj misli storiti, da varuje avtonomijo visokih šol in svobodo znanstva pred grožnjami klerikalne stranke. — Poslanec Sylvester je interpeliral ministrskega predsednika zaradi ustavnega vpliva celokupne politike v Bosni in Hercegovini. Interpelant je vprašal, ali se hoče ministrski predsednik uradno poučiti o položaju v Bosni in Hercegovini in o pravih vzrokih ondodnih dogodkov ter to sporočiti zbornici; ali hoče zastaviti ustavni vpliv na skupno upravo, da bodo ondodne oblasti proti vsem trem veroizpovedanjem postopale z enako pravičnostjo. — Poslanec Roblek je interpeliral ministra notranjih del zaradi zapostavljanja slovenske pri oblastih na Spodnjem Štajerskem. — Potem se je nadaljevala razprava o nujnem predlogu grofa Kolovrata zaradi zvišanja števila rekrutov za deželno brambo. Dasi je govorilo tudi danes več poslancev proti nujnemu predlogu, vendar ima vlada že zagotovljeno dvotretjinsko večino, ker so Čehi v današnji klubovi seji sklenili, da bodo glasovali za nujnost. Zato pa bodo glasovali proti vsi nemški poslanci iz Češke razun agrarcev, ki se bodo najbrže absentirali.

Revizija poslovnika.

Dunaj, 12. maja. Odelek za revizijo poslovnika je danes razpravljal o pomnožitvi podpredsedniških mest. Poslanec Steinwender je

predlagal pomnožitev podpredsedniškov za dva, poslanec Kramář pa za tri, da bi dobili tudi Jugoslovani svojega zastopnika v predsedstvu. Temu je ugovarjal poslanec Romančuk ter izjavil, da bi se v tem slučaju moralo ustanoviti še četrto podpredsedniško mesto za Maloruse. — Poslanec Levicki je predlagal ustanovitev petih novih podpredsedniških mest, da bi dobile vse v državnem zboru zastopane narodnosti svojega zastopnika v predsedstvu. — Poslanec Weiskirchner je izjavil, da kaj takega praktično ni izvedljivo. — Ministrski predsednik baron Beck je izpovedal, da v Evropi ni parlamentarne države, ki bi imela tako zastarel poslovnik kakor Avstrija, zato zahtevata že čast in ugled parlamentarne države, da se poslovnik čimnaghitreje preosnuje. Predvsem je treba določiti višje število poslancev za predloge, interpelacije itd.; nadalje je treba urediti obravnavanje nujnih predlogov. Glede pomnožitve podpredsednikov naj bi se sedaj ne prekoračilo število štirih novih mest. Pri glasovanju je bil sprejet le poročevalec predlog, naj se število podpredsedniških mest pomnoži za dve. Obenem pa se tudi pomnoži število zapisnikarjev od 12 na 16.

Iz parlamentarnih klubov.

Dunaj, 12. maja. Danes so imeli načelniki klubov skupno konferenco, da določijo poslovni načrt za prihodnji teden. Na prošnjo čeških strank ne bo v četrtek in soboto imel državni zbor seje zaradi otvoritve praške razstave. Ob splošnem pritrdjanju je konferenca sklenila, da se preračun mora brezpogojno dogati še letos. V ta namen se čas razdeli tako, da se vsaki stranki po njeni moči določi primerno število ur za govornike. Na ta način se dožene ves prožen v 24 do 30 sejah, in sicer tako, da bi bila zadnja seja 24. junija. Koncem seje je bil izvoljen za načelnika ustavnega odseka dr. Celakovsky mesto umrlega dr. Herolda.

Češki klub je imel danes sejo, v kateri se je vsestransko razpravljalo o političnem položaju. Po seji je slo klubovo predsedstvo k ministrskemu predsedniku, da mu izjavi, da češki klub ne bo pristupil, da bi se napravilo starostno zavarovanje le za delavstvo, temuč se mora raztegniti tudi na obrtnike in male kmetovalce.

Ministrstvo za javna dela.

Dunaj, 12. maja. Specialna komisija gosposke zbornice je danes

razdelila poročilo o ustanovitvi ministrstva za javna dela. Poročilo zahteva spremembe v delokrogu novega ministrstva, predvsem: vse vodne gradnje, tako kanali kakor pristanišča se naj priklapijo novemu ministrstvu; nasprotno pa se rudarski posli ne smejo dodeliti ministrstvu za javna dela, temuč trgovinskemu ministrstvu; obrtno šolstvo se naj pusti naučnemu ministrstvu.

Poostreni odnošaji v ogrskem parlamentu.

Budimpešta, 12. maja. V današnji seji je bil sprejet z veliko večino predlog poslanca Hoitsyja glede nujne obravnave proračuna. S tem stopijo obenem v veljavo poostrene določbe poslovnika, predvsem pa se podaljšajo seje za štiri ure. Proti predlogi je govoril zelo ostro rumunski poslanec Lukaciu, ki je zahteval rešitev narodnostnega vprašanja, ki je za Ogrsko eksistenčno vprašanje. Narodnosti hočejo svoje težnje doseči le zakonitim in ustavnim potom. Neznosne razmere na Ogrskem se ozdravijo le tedaj, ako se dovoli narodnostim avtonomija.

Položaj na Hrvaškem.

Zagreb, 12. maja. »Pester Lloyd« poroča, da pride ban Rauch v 10—12 dneh po končanih ministrskih konferencah zopet v Budimpešto, nakar je pričakovati dalekosežnih sklepov v hrvaških zadevah.

Izjave barona Raucha v istem listu so hrvaški delegatje temeljito zavrnili. Posebno grda izmišljotina je banova trditev o jugoslovanskem agitacijskem odboru med dijaki. Takega odbora ni med političnimi strankami niti med dijaki. Istotako je hudobna izmišljotina, da je poslanec dr. Lorković zvalil dijake z zagrebškega vseučilišča v Prago.

Kreta pacifirana.

Carigrad, 12. maja. Vrhovni komisar na Kreti, Zaimis, je izdal uradni razglas, da se sporazumno z velesilami tekom letošnjega leta polagoma odpokličejo tuje vojaške posadke s Krete.

Dogodki na Ruskem.

Petrograd, 12. maja. V Jekaterinoslavu je nekdo vrvel na gubernijsko ječo veliko bombo, ki je razrušila zid. To gotovo dogovorjeno priliko so porabili vjetniki, ter so hoteli pobegniti čez zidove. Stražniki so streljali ter usmrtili deset

begunov. Tudi v notranjih delih ječe je bilo v boju s pazniki ubitih in ranjenih več jetnikov.

Odesa, 12. maja. V Kijevu so zapli ravnatelja tajne policije Aslanova, ker je krivo prisegel, da reši iz ječe nekega tatu. V njegovem stanovanju je policija dobila veliko korespondenco s tatovi in roparji. Iz vsega je razvidno, da je bila policija v zvezi s tatovi ter dobivala redno tribut.

Roosevelt zopet predsednik.

London, 12. maja. Izmed 726 delegatov se jih je izreklo za Taftovo kandidacijo le 400, vsi drugi so za Roosevelta. Tudi generaliteta zvezne armade je prosila predsednika Roosevelta, naj zopet prevzame predsedništvo. Kaj takega dosedaj ameriška zgodovina ne pozna.

Gremij trgovcev

je imel včeraj popoldne v mali dvorani »Mestnega doma« izreden občni zbor, na čigar dnevni red je bila reorganizacija gremija, sprememba pravil in raznoterosti. Otvoril je zborovanje gremijski načelnik gospod Knez, ki je predstavil zborovalcem oblastvenega zastopnika gosp. magistratnega svetnika Šeška in g. zadružnega inspektorja dr. Blodiga.

O prvi točki dnevnega reda je poročal tajnik gospod Svetlin. Gremij je sklenil, da se pritegnejo vanj vsi trgovci, ki plačajo najmanj 20 K pridobnine brez doklad. Doslej ima gremij 132 članov, same protokolirane firme. Ko se pritegnejo še oni trgovci, bo vseh članov okoli 300. Da se je postavila ravno vsota 20 K kot minimalni znesek, je vzrok, ker se trgovci, ki še manj plačujejo, hitro menjajo, dočim so oni z 20 in več kronami stabilnejši. Potrebno je, da se vsi trgovci skupno organizujejo. Če bi nastali dve organizaciji, bi bili upravni stroški še enkrat tako veliki kot bodo pri eni. Zato bodo pri eni organizaciji doklade manjše za vsakega posameznega člana. Od 150 neprotokoliranih trgovcev se jih je oglasilo dolejš 96 za pristop.

To poročilo se je vzel odobruje na znanje.

O premembi pravil po novem obrtnem redu je poročal gospod dr. Blodig, ki je prečital vse sprememljene točke oziroma dodatke. Najvažnejše spremembe so sledeče:

»Kaj ni žive duše med vsemi temi ljudmi, ki bi mojega ubogega očeta spremenil na zadnji poti,« je sama pri sebi zavzdihnila Fanika in se ozrla po ljudeh, proseče in milo. Tedaj pa se je iz množice prerinil mizar Matije in kljubuje vsem navzočim je stopil za Faniko in potegnil za seboj malega pisarčka, ki se je bil poprej zavzel za pokojnega Marolta. S povzdignjeno glavo držeč pisarčka za roko, je korakal Matije za Faniko in njenim stricem, glasno in razločno je molil pri grobu in potem vrzel tri lopatice prsti na krsto.

Sovražnost, ki je svetila neusmiljeni množici iz oči, je vzbudila v Faniki bridka čuvstva, a dala ji je tudi moč, da je v tej težki uri premagala svoje bolesi. Ni hotela, da bi ta trdosrčna množica pasla svojo radevednost in gledala njene solze. Zbrala je vse svoje moči. Zadušila je celo svoje solze in ko je bil oče pokopan, se je obrnila in se glasno zahvalila mizarju Matijcu in njegovemu tovarišu, da sta edina izkazala njene-mu očetu zadnjo čast.

»Še zdaj, pa taka osebnost — to je pa že od sile, to je že nesramnost,« je renčal zabavljaljiv penzionist in bi bil morda še kaj več povedal, da ni stopil k njemu Matije, ki je bil vse slisal, in penzionista tako srdito pogledal, da jo je starec kar hitro odkuril.

(Dalje prihodnjik.)

LISTEK.

Stara devica.

Povest; spisal K. Oblak.

(Dalje.)

Mizar Matije ni svoje žive dni tako pozorno ogledoval hišo Maroltovih, kakor ta dva dni pred pogrebom. Toda upiral je zaman svoje poglede na to hišo. Okna so ostala zagrnjena in tudi hišna vrata so bila malodane vedno zaprta. Prišli so v hišo gospodje različnih oblastnih in se tam dolgo mudili, a izmed domačih ni nihče stopil na prag. Prihajali so tudi različni upniki in včasih pred hišo hudo razgrajali in pokojnika grodo psovali, toda iz hiše se ni domačih nihče ganil.

Hranilnični sluga je radovednemu mizarju dal natančno pojasnila o denarnih razmerah samomorilca Marolta. Zdaj šele je pojml mizar, kako je mogel Marolt napraviti toliko dolga. Ljudje so mislili, da je hiša, v kateri je Marol prebival, njegova last, dočim je bila v resnici last njegovega brata Antona. Tega ni nihče poznal in zato ni nihče dvomil, da pride prej ali slej do svojega denarja, ki ga je posodil samomorilecu.

Naposled je prišla ura pogreba. Domači župnik, star, prijazen gospod

se je dal preprostiti in je dovolil, da spremi kaplan mrliča od mrtvašnice do groba. Dasi je bil Marolt mnogo ljudi oškodoval, se je vendar skoro vse prebivalstvo zbralo na pokopališču. Velika večina je seveda prišla samo iz radovednosti; videti so hoteli, kako se pokoplje samomorilec in videti so hoteli, kako se bodeta vedli pokojnikova žena in njegova hči. Ze celo uro pred pogrebom so bili ljudje na pokopališču. Preganjali so si dolgočasje s tem, da so se sprehajali med grobovi in opravljali umrlega Marolta.

»Takega napuha kakor pri teh ljudeh, še nisem nikdar videl,« je zatrjeval star penzionist, ki je bil na glas, da ima najhujši jezik v celem okraju. »Ta Marolt! Kdor ga je videl, si je moral misliti, da je prvi imenitnik. V gostilni je sedel pri okrajnemu glavarju, ali pa pri sodniku; kvartal je samo s prvimi uradniki, z županom in z župnikom. Vse druge ljudi je preziral. In kaj je bil? Izgubljen človek! Človek, ki je zgrešil svoj poklic in postal agent. A seveda, ker je pisaril v časnike in hvallil zdaj glavarja, zdaj sodnika, zdaj župana, druge pa drezal in zbadal, so se ga vsi bali in ga trpeli med sabo, da ga ohranijo pri dobri volji. Naš glavar je strašno visok, kadar govori s kakim nižjim uradnikom ali s kakim meščanom, s tem zadolženim časnikarskim mazačem in brezposel-

nim agentom sta pa bila skoraj prijatelja.«

»Prav privoščim glavarjevemu to blamažo,« se je oglasila debela žena, ki je bila v dokaz svojega bogastva nataknila na okrogle prste vse polno prstanov in imela okrog vratu mogočno zlato verižico. »Z meščanskimi ženami ne govori glavarjeva gospa nikoli. Komaj da odzdravi, ta ošabnost ošabna. Z Maroltovko pa sta si stiskali roke in po cele ure sta postajali na cesti in ljudi čez zobe vlekli.«

»Res je, res,« je z globokim glasom pritrdjal širokopleč meščan. »Mi plačujemo take davke, da se nam kar tema dela pred očmi in zato nas gospoda zaničuje. Pač pa se peča s takimi ljudmi, o katerih nihče ne ve, kdo da so in če kaj imajo.«

»Če ima ta gospoda kaj časti v sebi, naj plača za svojega prijatelja dolgove,« se je oglasil krojač. »Meni je Marolt 18 goldinarjev dolžan.«

»Meni 64.«

»Meni 120.«

»Meni 2 gld. 50 kr.«

Tako so se po vrsti oglašali ljudje in čim se je kdo spomnil, za koliko je oškodovan, je začel z najizdatnejšimi posvkami obkladati pokojnika.

»A pravijo, da je bil Marolt izredno talentiran, jako izobražen človek,« se je končno vendar oglasil eden iz množice. »Gospod glavar pra-

Da se odpravijo novoletna in druga taka darila, ki so samo razvada in nič drugega, sme gremij kaznovati z globo tistega člana, ki se ne drži gremijalnega sklepa.

Učna doba vajencev traja 2 do 4 leta. Pri tem se je razvila jako živahna debata, v katero so posegli gg. Perdan, Knez, dr. Blodig, Kavčič, Štupica, Kostevec, Zupanc, Valentin Golob, Hamann, Nagy in Bahovec. Poudarjalo se je, naj se zahteva od vajencev koncem učne dobe, da je izvršil trgovsko šolo z dobrim uspehom. Izrazila se je želja, naj bi odbor gremija preskrbel, da bi se slovenskim trgovskim uslužbenkam dajal pouk kot ne miškim v Weinlichovem zavodu.

Noben trgovec ne sme imeti več nego 6 vajencev.

O nakladi za stroške gremija se je otokalo razvila obsežna debata. Sklenilo se je, končno, da se naklada odmeri po visokosti davkov. Kdor plača več davkov, tisti bo plačal tudi večjo naklado.

Sprejemnina za nove člane v gremij se je določila z 10 K za neprotokolirane trgovce in z 20 K za protokolirane.

Če ima gremij nad 500 članov, se izvolijo odposlanci v gremijalni zbor.

Načelstvo bo obstajalo odslej iz načelnika, dveh namestnikov, 12 odbornikov in 6 namestnikov.

Kdor izmed odbornikov ali članov ne izvrši svojih dolžnosti, na pr. če ne naznani svojih pomočnikov ali če ne pride k sejam oziroma zborovanjem, se lahko kaznuje z globo do 20 K, če se ne opraviči. Odbor mora enkrat ali dvakrat na leto spomniti člane, da mu naznani svoje pomočnike.

Gremij ima pravico vlagati rekurze na ministrstvo proti sklepom deželne vlade. V tem oziru se je pooblastilo načelstvo, da sme vlagati pritožbe.

Pri raznoterostih je predlagal g. Meglič, da se odpošlje na trgovinskega ministra, ministra za notranje zadeve, v čigar področje spada združni zakon, in na ministrskega predsednika sledeča pritožba:

Kakor so ljubljanski dnevniki poročali, je ces. kr. deželno predsedstvo za Kranjsko in Ljubljani z odloko z dne 23. aprila 1908 št. 14.499 potrdilo premembo pravil društva »Krščansko-socialne zveze« v Ljubljani, kojih § 3. določa od črke č), da sme društvo zalagati in prodajati razno blago. Na podlagi teh protipostavnih potrditvenih pravil je društvo 1. maja t. l. prijavilo pri mestnem magistratu kot obrtni oblasti trgovino z vžigalicami. Ker je odobritev teh pravil v jasnem nasprotju s § 2. društvenega zakona, ki izključuje veljavnost določb društvenega zakona na društva, ki merijo na dobiček, ker se je s tem nadalje na škodo trgovskega in obrtnega stanu čala podlaga za zalaganje in prodajo raznovrstnega trgovskega blaga društvom, katerih namen ne more in ne sme biti trgovanje, se obrača gremij trgovcev v Ljubljani vsled soglasnega sklepa dne 12. maja tega leta se vršečega izrednega občnega zbora do c. kr. trgovskega ministra, ministrstva za notranje posle in ministrskega predsednika z nujno prošnjo, da blagovoli brez odloga preskrbeti za potrebne naredbe v varstvo opravičenih interesov trgovine in obrti ter v ta namen odrediti, da se protizakonite določbe pravil uradoma razveljavijo in na podlagi teh pravil pridobljeni obrtni listi kasira, to pa tembolj, ker se je v sprejemljivih pravilih društva »Krščansko-socialne zveze« ustvaril preceđenčni slučaj, ki utegne zadobiti najdalekosežnejše posledice nepregledne kvarljivosti za trgovski stan.

Fredlog je bil soglasno sprejet. G. Meglič je predlagal nato z ozirom na zmanjšanje števila uslužbencev na tukajšnji pošti prošnjo na pošto in brojavno ravnateljstvo v Trstu glede telefonske naprave in brzojavnega prometa.

Telefonska naprava v Ljubljani je vsled tehničnih in prometnih nedostatkov dala že ponovno povod mnogim vsesok opravičenim pritožbam interesentov, zlasti trgovskih. Z ozirom nato, da se telefonska zveza v lokalnem prometu ne dobiva z isto urnostjo kot se more zahtevati, se obrača gremij trgovcev v Ljubljani do c. kr. poštnega in brzojavnega ravnateljstva v Trstu s prošnjo, da ukrene vse potrebno, da se bo prometna služba pri telefonski napravi v Ljubljani vršila gladko in brez zamudnosti. Pri tej priliki opozarja gremij trgovcev pošto upravo tudi na teimnično nedostatnost ljubljanske telefonske naprave ter izreka nujno prošnjo, da se napravijo čimprej potrebne preureditve. Končno gremij trgovcev nujno prosi, da se prometna služba pri brzojavu v Ljubljani uredi tako, da bodo brzojavke iz Ljubljane odhajale z ono točnostjo, kakor se more pri brzojavnem prometu zahtevati.

Tudi ta predlog je bil soglasno sprejet.

Na prošnjo trgovskega društva »Merkur«, da bi gremij delal na to, da se odpravi prodaja po hotelih v Ljubljani, se vloži prošnja na mestni magistrat, da kaznuje take ljudi z globami, dokler ne dobe primerne napisa.

Zelja g. Hamanna, da bi se trgovci večkrat shajali, se bo upoštevalo od načelstva in bodo sestanki po možnosti vsak mesec.

S tem je bilo zborovanje končano.

Dnevne vesti

V Ljubljani, 13. maja

Kako je katehet v Miljah pri Trstu poučeval deklice v krščanskem nauku. V Miljah pri Trstu se je že dlje časa mrmralo o nekakih svinjarjih kateheta ondote ljudske šole. Katehet Maksimilijan Mazzarino, je doma nekje iz južnega Tirola. Pred nekaj dnevi je pa izbruhnil škandal: 9letna Margareta S., hčerka nekega trgovca z jestvinami, se je materi uprla, da ne gre več v šolo. Na materino vprašanje, zakaj da noče v šolo, je deklica izjavila, da zato ne, ker je ura krščanskega nauka, a »gospod katehet da je grd ognusnež«. Na to je deklica vsled materine zahteve povedala, da jo je katehet med poukom (!) pred drugimi deklicami (!) večkrat poklical k sebi na kateder in tam z roko uganjal vsakovrstne nestrannosti ter jej šepetal grde besede. Dan za tem, ko mati male Margarete se ni vedela kaj stori, se je pa pripetilo nekaj drugega: Učiteljica ravno iste šole gospica Beatrica Mozetič je slučajno čula, ko so se nekatere deklice pogovarjale in si pripovedovale razne svinjarije, ki jih je bil počel katehet z njimi. Pozneje je učiteljica pozvala vse one deklice, vsako posebej, k sebi, jih opozorila, naj govore samo resnico in jih vprašala o tem, kar je bila slišala prej slučajno. In deklice so jej ponovile in potrdile vse, kar so si prej pripovedovale med seboj. Na to je učiteljica obvestila o tem šolskega vodjo, g. Karela Runticha, ki je uvedel o stvari preiskavo in rezultat preiskave izročil okr. šolski oblasti. Obenem so bile pa tudi vse prizadete deklice pozvane s starši na občinski urad, kjer sta jih občinski tajnik in občinski pristav zaslišala v prisotnosti več občinskih svetovalcev in potem sestavila zapisnik ter ga potem predložila občinskemu svetu, ki je ta zapisnik oddal sodni oblasti. — Ta posvečeni svinjar se je posebno zabaval v III. razredu. Na rečeni zapisnik je bilo zašilanih 9 deklic, ki so vse 9 do 11letne. Povedale so, kako jih je v šoli med poukom tipal, ščipal in ščegetal. A mesto da bi jih poučeval v krščanskem nauku, jih je učil raznih šaljevih žargonskih imen, ki se dajajo nekim delom ženskega odnosno moškega telesa. A ne le v šoli, marveč tudi v svojem stanovanju je delal tako z dekletci. Dajal jim je namreč časnike ali kaj drugega, naj mu poneso na dom, in tam je zopet ponavljal svoje svinjarije. — Govori se, da je moral ta svinjar oditi iz Kanfanara radi nekega ravno takega slučaja. V Miljah je sedaj 3 leta, a že prvo leto po njegovem prihodu je bil nastal neki škandal radi svinjarij, ki jih je počel z neko deklico, a neke pobožne dušice so posredovale, da se je tedanji škandal zadušil. Sedanjega pa ne bo moglo zadušiti!

Učiteljske spremembe na Štajerskem. Nadučiteljji so postali v Zidanem mostu Fr. Meško, dosedaj učitelj v Selah, v Runcu ondotti učitelj Jos. Vertot in pri Sv. Bolfenku na Kogu ondotti učitelj Fr. Cajnko. Stalni učitelji, oziroma učiteljice so postali: v Sromljah ondotti začasni učitelj Rud. Petrič, v Artičah ondotti začasni učitelj Al. Voglar, v Padovi pri Mariboru ondotta supletinija Pavlina Kosec in začasna učiteljica Elizabeta Jug, pri Sv. Miklavžu pri Ormožu ondotti začasni učitelj Fr. Karbas, v Črešjevu pa začasni učitelj Marija Stegnar in Neža Kunej.

Gospod dr. Janke (Vilfan), župan in napredni poslanec je bil dne 12. t. m. izvoljen za načelnika krajnega šolskega sveta radovljiskega; v ta šolski svet volijo ne le zastopniki mestne občine radovljiske nego tudi zastopniki kmetskih občin Predgr, Lesce in Lancov. Bil je izvoljen soglasno zoper svoj lastni glas. Iz tega se vidi, da uživa gosp. dr. Vilfan splošno in vsestransko spoštovanje ne le med meščani nego tudi med kmeti. Ta izvolitev je pač najboljši odgovor in najlepše zadostitev gosp. dr. Vilfanu za nesramne krivične napade od strani »Slovenca« in »Mira« v najnovejšem času.

Zdravniška vest za okrožje. Zdravnika za zdravstveno okrožje Logatec je imenovan sekundarij v tu-

kajšnji deželni bolnici g. dr. Pavel Indra. Njegov sedež bo v Planini.

Šolska slavnost. Dež. šolski svet je potrdil spored šolske slavnosti, ki jo je sklenil mestni šolski svet ljubljanski za učence in učenke vseh ljubljanskih slovenskih in nemških ljudskih šol. Prireditel bo na primeren dan v septembru s slovesnim obhodom po mestu in javno slavnostjo na tivolskih travnikih.

Iz šolske službe. Učiteljica gđ. Marija Frantar je zaradi bolezni dobila dopust in pride na njeno mesto supletinija dosedanja provizorična učiteljica v Tržiču gđ. Angela Miklavčič.

Odlikovanje. Višji nadzornik južne železnice v pokolu in bivši načelnik na tukajšnjem južnem kolodvoru g. Emil Guttmann je imenovan za cesarskega svetnika.

Iz gozdarske službe. Premešeni so gg.: gozdni nadzorni komisar Emil Puppis iz Sinja v Tolmin in okrajni gozdarji Viktor Presl iz Postojne v Tolmin, Anton Komel iz Tolmina v Gorico in Hubert Di Centa iz Gorice v Postojno.

Izjava. Gosp. Alfonz Menninger nas je naprosil objaviti, da on ni nikdar prevzel odgovornega uredništva »Svobode« in da se je to nemišljenje zgodilo brez njegove vednosti, ko je bil izven Ljubljane.

Bohinjsko Bistrico vozi v nedeljo, 17. t. m., poseben vlak. V Bohinju je vegetacija ravnokar bujno razvita. Vsa dolina je polna cvetja, obdajajo jo s snegom pokriti vrhovi. Izletniki bodo imeli krasen užitek. Opozarjamo na inserat v včerajšnji in jutrišnji številki. Udeležniki naj si blagovole za časa preskrbeti vozne izkaznice, da se preskrbi za komodno vožnjo zadostno število voz in da morejo Bohinjci pripraviti potrebno, da bo vsak dobro postrežen.

Televidno društvo »Sokol I.« v Ljubljani priredi III. pešizlet v nedeljo, dne 17. maja čez Golovec in Lavricno na Škofljo. Odhod točno ob 1. Zbirališče pri dolenski mitnici. (Karlovski most). K pešizletu, ki se ne vrši v kroju, vabljeni so člani in vsi prijatelji društva, kakor tudi člani in članice drugih sokolskih društev. Odhod iz Škoflje ob 8.09 zvečer z vlakom.

V »vseslovensko sokolsko zvezo« so dosedaj vstopili: »Česka obec sokolska«, »Savez hrvatskih sokolskih društev«, »Slovenska sokolska zveza«, »Savez srpskih Sokolova kraljevine Srbije« in »Sajuz na blgarskite gimnastičeski družestva, Junak«. Poljski Sokoli dosedaj še niso vstopili v to zvezo.

Družbi sv. Cirila in Metoda dve novi pokroviteljini. »Narodna tiskarna« v Ljubljani je nakazala družbi 200 K za ustanovitev nove pokroviteljine; zastopnika bode volil odbor »Narodne tiskarne«. — V proslavo spomina vzorodoljuba, inženirja Viljama Polaka, je nabralo omizje »Za plotom« v hotelu pri »Južnem kolodvoru« (A. Seidl) pokroviteljino 200 K izvajajoč geslo: »Pomnik postavimo mu tak, da slednji skuša biti mu enak«. Zastopnik te pokroviteljine je Vojteh Vidmajer.

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslala »Narodna čitalnica« v Postojni 10 K, mesto venca na krsto umrlemu g. Antonu Lavrenčiču. V isti namen je poslal »Murski Sokol« 10 K, časteč pokojnega okrajnega načelnika v Ljutomeru, Ivana Kukovca.

Društvo državnih pomožnih uradnikov za okrožje Rudolovo je naprosilo dolenske države poslane, kakor tudi odposlalo predsednika društva g. Adolfa Grom kot delegata — da se udeleže velevažnega zborovanja ofiojantov dne 14. maja na Dunaju.

Računske listke družbe sv. Cirila in Metoda so naročili nadalje sledeče firme: Podrekar Nežika, »Narodni dom«, Ljubljana; Ivanka Korneo pri Lipi, Ljubljana; M. Lončar, Tržič; Al. Sever, Šmarina gora; E. Schrey, gostilni pri Fridrihu, Ljubljana; Jerica Petkovšek, Blumauer, kolodvor, Ljubljana; gostilna pri Zupanu, Ljubljana; A. Fajdiga, Sodražica; restavracija Mrakova, Ljubljana; Ivan Ukmari, Dotovlje na Krasu; Ivan Vrščaj za muško podr., Trst; Josip Wiedernik, gostilna pri »Solnou«, Metlika; hotel Seidel, Ljubljana; Nežec Franjo, Nabrežina; hotel »Lloyd«, Ljubljana; Fran Jamnik, Karlovska cesta, Ljubljana; gostilna Tratinik, Ljubljana; Frančiška Dežman, gostilna Laverca; Franja Hvastja, Savlje; Anton Kališek, gostilna, Fužine.

Družba sv. Cirila in Metoda opozarja vse lastnike nabiralnikov, da te skrbno čuvajo in hranijo, kajti v kratkem času sta bila dva nabiralnika ukradena. Prosimo tedaj pozornosti, da ne bo družba trpela škode.

Vrnanke. Občina Prekopa je podarila »Podružnici sv. Cirila in Metoda« 5 K.

»Sava« društvo svobodolomnih slovenskih akademikov na Dunaju naslanja, da se vrši nje II. redni občni zbor v soboto, dne 16. t. m. v prostorih restavracije »Zum Magistrat« (I. Lichtenfelsstr. 2). Začetek točno ob pol 8. zvečer. — Svobodolomni slovenski gostje dobrodošli!

Podružnici družbe sv. Cirila in Metoda v Metliki je poklonil g. mestni župan Jutraš 20 K, časteč tako spomin svoje umrle gospe so-proge, ki je bila tudi članica te podružnice. Hvala iskrena g. županu! Časti spomin blagopokojni rodoljubni gospe!

II. jugoslovanske umetniške razstave v Zagrebu. Včeraj je posetil razstavo ban baron Rauch in sponoščil odboru, da bo nakupil za cesarja Frana Josipa več slik za znesek 6000 K.

Narodna delavska organizacija v Trstu priredi dne 17. t. m. ob treh popoldne v Ajdovščini v dvorani hotela Bratina shod. Želeti je kar mogoče številne udeležbe; naj bi za to poskrbeli naprednjaki Vipavske doline.

Občni zbor slovenskega društva »Lipa« v Zagrebu. Koncem preteklega meseca je imelo slovensko društvo »Lipa« v Zagrebu svoj občni zbor, ki se ga je udeležilo okoli 50 članov. Predsedoval je g. Samsa. Tajnik pripravljalnega odbora je predčital pravila, blagajnik pa je poročal o gmotnem položaju. Dohodkov je bilo 84 K 12 v, stroškov pa 52 K 60 v, torej prebitka 31 K 52 v. V odbor so bili izvoljeni: za predsednika g. Fran Samsa, za odbornike gg. Ivo Šreiber, Josip Globočnik, Anton Mazek, Jos. Podbešek, Milan Mahorčič, Fran Uršič, Ivan Milač, Alojzij Mrvar, Fran Dvoršak, za revizorje pa gg. J. Krameršek in Ant. Planinšek. Občni zbor je določil članarino 6 K za podpornike, 12 K za redne člane, 50 K pa za ustanovnike. Kot prvi ustanovnik je pristopil društvu g. Miroslav grof Kulmer.

Ljudska galerija v Simon Gregorčičevi knjižnici v Ljubljani. Svež in ljubezni humor je v Jan Schweigerjevi risbi Povodni mož: luna siti povodnjak pa je sedel na vejo, opletajo mu neokretne noge, on pa si z velikanskim samodopadanjem češe razmršene svoje mokre lase. — Vrl, samo rahlejši, finejši humorist je Poljak Malczewski v svoji krasobarvni sliki: Umetnost na deželi: pred pastirčkom, ki pase dolgo jato pisanih puranov, se je ustavil mlad fajn in piska zavzetemu dečku na svojo pastirsko piščal, da se razlega iz kota v kot po širnem solnčnem dvorišču. — Vso nerazrešljivo resnobo življenja pa je zajel češki umetnik: filozof Kupka v svoji pretresljivi sliki: Čemu smo na svetu. Med neskončno vrsto sfing, ki se nanje razliva tajnostna svetloba noči, hodi človek, iščeč resnico življenja, toda neme sfinge mu ne vedo odgovora in z vedno večjo težo lega na njegovo dušo večno nespoznanje. Kakor v bajni noči sanj, iz katere izbuditi se do jasne zavesti mu ni usojeno. — Slučen problem obravnava Saša Schneider v svoji velezanimivi risbi »Za resnico«. — Prekrasna v svojih svetlobah je Lucian Simonova inimenitno posneta oljnata slika »Ples v Bretagni«: ob ostri luči s stropa viseče svetiljke se sučejo ostro obrisani kmečki pari. — Oger Ferenczy študira Cigane, ki nam jih tudi tukaj pedaje v treh tipih: mlajša Ciganka je oddeta v krasno-obsvetljeno modro obleko, na katerih migla vse polno svetlih lučnih plamenov. Starejšo krije temno rožasto krilo, na pol goli Cigan pa je mož, ki bi se ga ustrašil na samoti. Ukradel je petelina in sedaj se reži svojemu plenu zadovoljen z guanospačenim obrazom. Med figuralnimi oziroma portretnimi slikami se nadalje Zornov večnolepi ženski portret Maja in Laszlov Obraz s svojimi nad vse prikupnimi lučmi. — Odlična v tej seriji je moderna krajina, pred vsem Renoirjev Pariški bulvar, ki kar žari solnčne svetlobe. Impresionist Monet je zastopan s priznano veleumetniško sliko Vernonske cerkve, na kateri igrajo solnčni žarki svojo nemirno, od hipa do hipa izpreminjajočo se igro. Nam že znani Millet se zopet odlično reprezentuje s sliko Grevillske cerkve, Poljak Stanislavski pa z drmo v pestrih, bleščečih barvanah naslikano kočjo. — Čudno bi se ugnelo videti, kako da govorimo o slikah, tukaj razstavljenih, tolikrat v superlativih. Toda treba je vedeti, da se v Ljudski galeriji re-produkcij principialno sprejemajo samo resnično dovršeni umotvori, o katerih hladno govoriti je spričo njihove kakovosti težko in jedva možno. Opozarjamo običnostvo na te razstave, ki so pač edina pot, po kateri se moremo seznaniti s umetnostjo kirsne sveta mi, ki nam ni dano, da bi posečali velikih razstav izvirnih slik. Opozarjamo tem bolj, ker se bode v

kratkem zaključila letošnja prva serija razstav, da se nadaljuje na jesen. Vstopnine ni, izimši tistih dvojce vinarjev, ki jih je plačati kot vstopnino v čitalnico.

»Izobraževalnega društva« v Senožcah občni zbor je bil dne 9. t. m. Udeležba je bila posebno od strani cenjenih članic številna. Društvo jako dobro uspeva in se je nadejati še lepše prihodnosti, kajti število članov, kakor tudi obiskovalcev čitalnice in knjižnice, ki ima okoli 1500 knjig, vidno narašča. Pri volitvi odbora so bili soglasno izvoljeni: Dr. Viktor Gregorič, predsednik; Anton Suša, podpredsednik; Vekoslav Dorer, tajnik; Anton Novak, blagajnik; Hinko Paternost, knjižničar; Maks Moravec, J. Meden, Josip Mlakar, Fran Mahnič, Fran Zadnek, Jernej Mahnič, Fr. Perut in Hinko Suša. Na predlog dr. V. Gregoriča je imenoval občni zbor soglasno bivšega člana g. Mihaela Novaka, c. kr. šol. svetnika v p., sedaj bivajočega v Gradcu, ki je postavil v velikodušnim darom knjig društvu trden temelj v znak hvaležnosti častnim članom.

Prestovoljno gasilno društvo v Godoviču priredi v nedeljo 31. t. m. o priliki bagoslovljenja nove brizgalne pri g. Mariji Kavkelj veliko ljudsko veselico.

Prestovoljno gasilno društvo v Ljubnem bode imelo 24. maja veliko slavnost povodom blagoslovljenja novega gasilnega doma. Obenem napravi veselico s srečkanjem. Društvo se obrača tem potom do vseh prijateljev, da naklonijo kaka darila oziroma dobitke za srečkanje, ki se naj pošiljajo naravnost na gasilno društvo v Ljubno.

Iz Novega mesta na Dolenskem se nam piše: Pri nas v Novem mestu se je osnovalo že pred kakimi dvanajstimi leti olepševalno društvo. To društvo omislilo je takrat na takozvanem Kapiteljskem hribu nekaj klopi in je tako storilo tudi v drevo-redu pri davkarjih. Tudi je pustilo na Kapiteljskem hribu, deloma v mestni, deloma v kapiteljski hosti nekoliko prav prijetnih senčnatih stezio napraviti, ter jih s peskom posuti. Ali kako izgledajo vse te naprave danes, tega nikar nihče ne vprašuj. Klopi so večinoma že polomljene, in da niso polomljene, so pa že slabe in deloma gnile. Stezice po hosti toliko da jim je še poznati, da so bile nekdanj s peskom posute. Skratka, vse je tako, kakor bi ravno ne smelo biti. In vendar olepševalno društvo še obstoji, da slišati je celo, da razpolaga z vsoto blizo 3000 kron! Ker v Novem mestu vsled graditve železnice pa tudi sicer šetališče potrebno občinstvo jako narašča, je gotovo na mestu vprašanje: i kaj pa dela naša olepševalno društvo? Čemu ima toliko gotovine na razpolago?

Velik požar. V soboto, dne 9. t. m. predpoldne je v vasi Tihoboj v občini Mirna na Dolenskem na doslej neznan način nastal ogenj, ki je 11 gospodarjem uničil 34 poslopij. Pogoreli so tudi trije preiči. Drugo živino so ljudje pač rešili, a sicer jim je vse zgorelo. Požar je zahteval tudi človeško žrtev. Zgorela je nad 70 let stara Franciška Komar. Šele v ponedeljek so jo našli mrtvo v njeni zgoreli hiši. Ljudje so splošno mislili, da starke ni doma in zato je niso med požarom iskali. Na brzajavno prošnjo je prihitelo gasilno društvo iz St. Ruperta na pomoč. Pogoreli so bili pač zavarovani, a samo za majhne svote. — Včeraj, 12. t. m. je pa nastal požar v vasi Brinje, četrte ure od Tihoboja. Pogoreli so štirim boljšim posestnikom poslopja z vso opravo. Ljudstvo je silno zbegano, ker misli, da zažiga nudočna roka. Pogoreli nimajo zdaj niti potrebne obleke in so nujno potrebni pomoči.

Kaj vse duhovniki znajo! V občini Zabukovje pri Sevnici živi zakonska dvojica sicer v srečnem, toda v praznem zakonu. Želi si potomce, pa jih ni! Ko sta se nekoč o tem pritoževala voditeljici »Marijine družbe«, potolažila jih je ta ter jima obljubila pomoč. »Vem za gospoda«, je dejala njima, »ki bo Vaju poučil, in videla bosta, da dobita otroka.« Nekaj dni zatem mahala jo je ta zakonska dvojica in Marijina devica k župniku v Z. . . . Župnik je poklical najpoprej moža ter z njim obravnaval, nato je poslal moža iz sobe ter poklical ženo. Ko je slednja že dobro poučil, poklical je zopet moža ter obema skupaj na srce govoril, Marijina devica pa je morala ves čas pred durmi čakati! — Kaj vse da je župnik zakonca naučil, ne vem; le to se je izvedelo, da bodeta odslej dobivala otroke, doslej pa sta živila v prevelikih pregrehah in njima Bog radi tega ni dal otrok. To se je godilo leta 1908 po Kristovem rojstvu.

Škrajna sirovost. Iz celjske okolice se nam piše: Dne 11. maja t. l. popoldne je v gostilni Lassmannovi v Gabrjuh pri Celju rudar Škorjano iz Pečovnika, znan pretepač in

sirovež, brez vsakega povoda napadel goste z nočnim ter jih pri tem šestero ranil, dva smrtno; eden je baje že umrl. — Kar grozno je že, kakšna sirovina se nabira v premoženju Pečevniku pri Celju! Njegovo vodstvo sprejema z vseh vetrov najpogostejše barabe, pred katerimi si že nihče več svojega življenja ni svest. In ti indvidui skvarjajo glas vse celjske okolice in pripravljajo delavski stan ob dobro ime.

Pri c. kr. poštnem in brzojavnem ravnanstvu v Trstu je podeliti več mest stavbnih pomočnikov. Pogoji za vspehom so: 1. Starost med 16 in 35 leti; 2. avstrijsko državljanstvo; 3. politična in moralna neomadeževanost; 4. fizična sposobnost; 5. z dobrim uspehom dovršena šola za delovodje (obrtne šole) stavboobrtne ali mehanične (elektrotehnične) smeri. Prosilci, kateri zamorejo dokazati daljše delovanje v kaki stavbni obrti ali elektrotehničnem podjetju, uživajo prednost. Želi se znanja deželnih jezikov. Stavbeni pomočniki dobijo takoj po vstopu dnevno 3 K — poleg drugih izvanrednih dohodkov. Po prestanih tozadevnih skušnjah imenuje se stavbne pomočnike poštinski oficijanti, pustivši jih v stavbeni službi. Pravilno opremljene prošnje je vložiti do konca majnika 1908 na c. kr. poštnem in brzojavnem ravnanstvu v Trstu.

Vojaški nabor. Pod tem naslovom piše „Domovina“ sledeče: Vsako leto se obračamo na naše mladeniče in vse razumne slovence, ki imajo na nabornike kaj vpliva s prošnjo, naj fante pouče o tem, da vojaški nabori ne morejo in ne smejo biti povod razuzdanemu veselju in petju in vriskanju. Saj očetje vojaških nabornikov menda ne vrisakajo in ne popevajo, noseč krvavo prisluzeno groše v davkarjo. In ti naborniki nosijo k naborom še več kot denar — nosijo sami sebe, svojo mladost, svojo prostost, kateri se morajo odreči za celo dobo vojaške službe. Večjega davka nego je osebna prostost svoja osebnost ni in ne more biti — svobodni Angleži in Amerikanci tega davka ne poznata — zato je vse to „veselje“ slovenskih nabornikov neizmerno žalostno, ker nam priča, da je narodni ponos in zavednost človeškega dostojanstva v naših mladeničih še premalo razvita. Delajmo vsi na to, da se to prekrene na bolje.

V Brjah na Vipavskem je pri posameznikih na prodaj nad 300 hl vina večina po novem sistemu napravljenega in prve kakovosti; cena od 17—18 gld. hl. Lahko se kdo prijaznih kupcev obrne na ondotno vinarsko in sadjarsko društvo, ki rado posreduje.

Gostilno sta napadla 25letni Tomaž Zorjan in 34letni Alojzij Rakovec in sicer Filipičevo v Libonji pri Ormožu. Vrgli so ju namreč zaradi dolgih jezikov ven. Imenovana sta pa začela metati kamenje in drugo stvar v vrata in okna in napravila poleg škode tudi veliko strahu. Obsojen je bil Zorjan pred mariborskim sodiščem na 13 mesecev, Rakovec pa na 9 mesecev ječe.

Samomor. V Gorici se je ustrelil 20letni osemšolec Herm. Vouk iz Trsta. Mladenec je stal tik pred maturo. Ker so mu nekateri profesorji obetali, da ga bodo „vrgli“, se je Vouk tako bal te srednjeveške torture, da je šel raje v smrt nego se dal mučiti pri zeleni mizi.

Zaprl se v Trstu trgovska pomočnica Viktorja Semoliča iz Sežane in Arturja Koča iz Curiha, ker sta svojemu gospodarju kradla blago.

V Savinji je utonil pri Laškem 6letni J. Huter, ki se je z drugimi fantiči vozil z brega proti Savinji ter jim je voz zdrknul v vodo. Ostali fantje so se rešili iz Savinje, ki je bila na tistem kraju 60 cm visoka in deroča.

Bitka med rudarji in tovarniškimi delavci. V gostilni „zum Huttenmann“ v Gabrju pri Celju so se stekli preteklo nedeljo rudarji izpod Pečovnika in delavci cinkarne. Zmagovalci so bili rudarji, ki so imeli dolge nože pri rokah. Na bejišču je obležalo 7 hudo ranjenih. Pretepače so zaprli.

Ljubzenska drama. Včeraj zjutraj je prišel v Zagreb pekovski pomočnik Franc Kraljič v stanovanje svoje ljubice natakarije Milke Krsnik in ustrelil dvakrat vanjo. Zadel jo je v hrbet in spodnji del života. Nato je ustrelil še v sebe dvakrat. Hudo ranjena so prepeljali oba v bolnico.

Pokušen samomor. V Zagrebu se je ustrelil stavec Dragotin Vincenc zaradi nesrečne ljubezni v ostrije. Težko da bi okrevl.

Kinematograf Edison na Dunajski cesti nasproti kavarni „Evropa“ ima od danes do včeraj petka sledeči zanimiv spored: O, te bolhe! (Smešno). Po Siciliji. (Interesna, po naravi posneta projekcija).

Darilce Lajaku. (Smešno). Oproščenje starega očeta. (Založba v 12 slikah). Zandarjevo osto oko. (Smešno). V petek sodeluje „Društvena godba“ pri predstavi ob 5., 6., 7., 8. in 9. sveder. — Prva predstava je od sedaj vsak dan še le ob 5., sadnja pa od 9. do 10. sveder.

„Društvena godba ljubljanska“ koncertuje danes sveder na vrtu hotela „Ilirija“ (Kolodvorske ulice). Začetek ob pol 8. uri sveder. Vstopnina prosta.

„Društvena godba ljubljanska“ koncertuje jutri sveder po vinski pokušnji v kavarni „Evropa“. Začetek ob 9. sveder. Vstop prost.

Ukaz. Mi, predsedništvo »Zaplotništva«, ukazujemo in dekretujemo nastopno: Vesoljno »Zaplotništvo« se mora udeležiti 17. maja leta prvega, rojstva ideje zaplotniške, otvoritve zaplotniškega letovišča »Triglav« v Boh. Bistrici. Puntarji zapadejo globi 2 K v dispoziციjski fond za narodne namene. Na opravičbe se ozira le tedaj, ako so lastno-ručno podpisane in podprte z zdravniškim spričevalom oziroma s smrtno, kolekovano s 50 narodnimi kolki. Dano s prestola pri »Mizi za plotom« v svoji zaplotniški rezidenzi hotel »Seidel« I. zaplotno nedeljo v zaplotnem mesecu majniku prvega zaplotnega leta.

Ata I. knez »Zaplotništva«.

Prošnje za dopust ob času žetve aktivnemu moštvu se ne smejo vlagati naravnost na okrajno dopolnilno poveljstvo št. 17 v Ljubljani, kakor se to godi sedaj, ampak županstva jih imajo predlagati svojim okrajnim glavarstvom, ker jih mora sicer okrajno dopolnilno poveljstvo pošiljati na okrajna glavarstva, s tem se pa izgubi mnogo časa in prošnje lahko postanejo vsled tega brezpredmetne. Starši, ki torej žele imeti ob času žetve svojega sina, ki služi aktivno, doma, imajo tozadevne prošnje vlagati pri svojih županstvih, ta pa jih potem predlože okrajnemu glavarstvu.

Neprevidnost povzročila veliko nesrečo. V Tihoboju občine Sv. Križ pri Litiji je izbruhnil v soboto veliki kanski požar, ki je uničil devetimi posestnikom hiše in gospodarska poslopja, dvema pa vsa gospodarska poslopja. Zgoreli so tudi trije prešiči. Zgorelo je vse pohištvo ter poljedelsko orodje. Pihal je hud veter, zato se je ogenj silno hitro razširil. Na lice nesreče sta prihiteli požarni brambci iz St. Ruperta in Mirne, a še le čez dolgo časa zaradi velike oddaljenosti Tihobojčan pa seveda niso imeli smisla za take reči, da bi si bili nabavili brizgalno. Škode je več tisoč kron, zavarovalnine pa prav malo. Ogenj je povzročil fant Rudolf Zupančič iz Tihoboj. Ko so pripeljali balo neveste njegovega brata, je Zupančič od veselja streljal z močnarjem, pri tem je pa goreča vrhica odletela v bližnjo slamnato streho, katero je ogenj v trenutku vso obžigal, da ni bilo mogoče več ustaviti njegove divje sile.

Obsirelil se je v Celovcu v neki gostilni enoletni prostovoljec 19. lovskega polka. Ustrelil se je v prsi. Utonil je v Dravi 6letni Oton Birža iz Studencev pri Mariboru. Igral se je ob vodi in padel vanjo.

Nesrečna ženska. Posestnici Ani Marčič v Selcah pri Zgornji Polski je v pogorela pred kratkim hiša, zdaj sta se ji pa še dva vola preobjedla detelje in poginila.

Pozor. Ker se bliža kopalska sezona in se obištevajo zelo rado kopje in solnči na mivki na prostem v »Malem grabnu« in se v takem slučaju rad priklati kak okoliški ali mestni postopač, kateremu je prva skrb, da neopazovano preišče na bregu se nahajajočo obleko ter pokrade iz žepov, in tudi obleka je že izginila, se nam zdi umestno kopalce na to okoliščino opozoriti. Tak slučaj se je letos dogodil nekemu gospodu včeraj popoldne. Ukradena mu je bila denarnica, v kateri je imel 68 kron denarja.

Nesreči. Ko je včeraj popoldne poštni sluga Karel Schneller na Marjinem trgu stopil z zadnje stopnišče s poštnege voza, je tako nesrečno padel, da si je zlomil desno nogo. Prvo pomoč mu je dal g. dr. Praunseiss, potem so ga prepeljali pa z rešilnim vozom v deželno bolnišnico. — Tudi delavka Katarina Prekova je vsled neprevidnosti nekega izvoška prišla na Mestnem trgu pod voz in se na levi nogi poškodovala.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljal v Ameriko 11 Slovencev, 7 jih je šlo pa v Budimpešto. 21 Hrvatov je šlo v Krems, 12 Hrvatov in 15 Macedoncev pa v Beljak.

Izgubljena je denarnica, v kateri je bilo 48 K denarja, niklast ščipalnik in ženska ročna torbica, v kateri je bil ključ, robcen in 1 K denarja. — Kaznjavec Peter Kostrun je našel zlat ženski uhan.

Drobne novice.

— O morilki Guines je sedaj polieja uverjena, da je ta grozna ženska res zgorela. Istotako je policija prepričana, da je zažgal hlapec Lamphere, ki je zaprt. Znani pa niso nagibi in razmerje, v katerem je bil požigalec z morilko.

— Nemščina v Braziliji. Braziljska vlada je uvedla nemščino kot obvezni učni predmet v vse višje šole.

— Za prijateljico v smrt. Na Dunaju se je zastrupila 17letna dekla Domkorsky vsled žalosti, ker se ji je izneveril ljubček. Samomor si je njena prijateljica Ana Trautnik tako vzela k srcu, da je skočila s četrtega nadstropja, kjer je stanovala ter obležala mrtva.

— Knez Eulenburg ne taji več svojih homoseksualnih grdobij, temuč odgovarja na vse vprašanja, da se ne spominja več.

Razne stvari.

* **Ljubavna drama dijaka in učiteljice.** V Kostrom na Ruskem je prišla za učiteljico na dekliško šolo lepa 20letna Matilda Zile ter se nastanila pri svoji starejši kolegini gospe Rumjančevi, ki je imela dva sina. Starejši je bil dijak 5. razreda gimnazije, star 16 let. Ta deček se je zaljubil v mlado učiteljico ter ji tudi razkril svojo ljubezen. Učiteljica je ostala pri tem ravnodušna, vendar se mu ni izogibala, temuč je celo zahajala v njegovo sobo. In tam se je tudi odigrala drama. Nekega dne so našli oba ustrljena v tesnem objemu na postelji.

* **Prvo vseučilišče v Egiptu.** Prihodno jesen se otvori v Kairu egiptovsko vseučilišče po evropskem zgledu. Stavbišče so dali domači posestniki brezplačno. Dosedaj je zbranih za vseučilišni fond 200.000 mark. Profesorji se pridobijo iz Francije, Anglije, Švice in Nemčije. Poznavači Egipta pa vseučilišča ne smatrajo za praktično misel.

* **Čas je denar.** Moderna industrija neprestano gleda na to, da skrajša čas za svoje proizvode, kar je velikega ekonomskega pomena. Pri oranju je ročno delo proti delu s strojem kakor 1:37, v tovarnah za igle 1:39, v predilnicah 1:164. Do čim je bilo poprej treba 3 tednov, da se 10.000 kg sirovega železa spremeni v kovaško železo, doseže se to sedaj z novo metodo v 3 dneh, a po najnovejši metodi celo v 20 minutah. Na stari način je bilo treba 1/2 do 1 leta, da se je sirova koža preustrojila v usnje; to se sedaj doseže v 4 tednih, v električnih tovarnah pa celo v 4 dneh.

* **Ženski klubi na Angleškem.** V Londonu je nad 30 ženskih klubov, a v vseh vlada veliko življenje. Pa tudi v drugih velikih angleških mestih, kakor so Liverpool, Manchester, Glasgow, Edinburgh, je mnogo ženskih klubov. Vsaka naobrazena Angležinja, ki noče, da jo smatrajo za zastalo, mora biti članica več klubov. Najfinejši je »Aleksandrin klub«. V ta in v klub »Grin-Park« sprejemajo se le take dame, ki imajo pristop na dvor, ker je med članicami teh klubov tudi nekaj »kraljevih visokosti«. Največ članic ima »Empres-klub« ter je sploh najbogatejši klub na Angleškem. Ženske, ki so odvetnice in zdravnice, pristopijo k »vseučilišnemu klubu«; žene, hčere in sestre častnikov so v »ženskem vojaškem in mornarskem klubu«; pisateljice imajo svoje zavetišče v »licejskem klubu«, ki šteje 2000 članov. Vsi klubovi domovi imajo več salonorov, knjižnic, restavracijo itd. — V Zedinjenih državah je nad 1000 ženskih klubov, ki so vsi v zvezi med seboj.

* **Produkcija plemenitih kovin leta 1907.** Zlata se je »pridelalo« 19.584.844 unc (unca skoraj 30 gramov), to je le relativno nekoliko več nego leta 1906, ko je prinašala produkcija zlata 19.370.658 unc. Zlato se je dobivalo v sledečih deželah: v Južni Afriki 7.536.836 unc, Združene države 4.335.183 unc, Avstralija 3.619.104 unce, Mehika 925.000 unc, Rusija 900.000 unc, Kanada 408.721 unc, druge dežele 1.860.000 unc. Leta 1896. se na vsem svetu ni pridelalo niti 10 milijonov unc, leta 1902. pa šele 12.894.000 unc. Sicer se je pomnožila produkcija zlata 1907. le v Južni Afriki; v Transvalu se je to pridelovanje pomnožilo za 935.000 unc, dočim je šlo v vseh drugih važnih zlatih deželah nazaj. V Avstraliji se je zmanjšalo za 300.000, v severnoameriški uniji za 230.000, v Kanadi za 172.000 unc. Vrednost produkcije zlata leta 1907. se ceni na 1720 milijonov mark. O produkciji srebra še ni čisto natančnih podatkov. Po poročilih inozemskih listov znaša vsa produkcija srebra leta 1907. okoli 169 milijonov unc proti 165 3/4 milijonov preteklega leta. Vrednost tega srebra bi znašala okoli 435 milijonov mark.

* **Zaljubljen divji petelin.** Blizu Kulmbacha na Bavarskem je na samoti mala kmetija. Otroci, ki so hodili nabirat v gozd suhljad, so večkrat pribežali domov, češ, da jih je podil velik črn ptič. Končno je šla mati z otroci v gozd. In trajalo dolgo, in res je priletel usodni ptič, začel brusiti s peruti po tleh, a ko je žena začela oponašati kokodakanje domače kure, se je ptič zapodil naravnost v njo. Zgrabila ga je za vrat ter nesla pod pazduho domov. Lovski najemnik je takoj konstatiral, da je ptič dorel divji petelin. — Podooben slučaj se je pripetil pred leti v gorovju nad Trbovljami ob štajersko - kranjski meji, kamor so hodili ljudje od vseh strani gledat čudo, kako je kmetica poklicala v gozd, nakar je preletel k njej divji petelin ter ji zobal iz roke.

* **Kitajski pregovori.** Bolje bogastvo za siromaštvom, kakor pa siromaštvo za bogastvom. — Bodimo v življenju daleč od sodišč, po smrti pa daleč od pekla. — Človek je liki steblo od drevesa: oba sta odvisna od obleke. — Kadar se čaplje in ostrige kregajo, se ribič veseli. — Veter je potihnil, a niso se še pomirili valovi. — Pokrij hiši streho poprej kakor pride ploh. — Ako je izvir kalen, kalna je vsa reka. — Noč prikazuje zvezde, skrbi pa resnice. — Jezik se ohrani, čeravno je mehak; zobje se drobe, četudi so trdi. — Mlado drevo se more izruvati, a staro se mora izkopati.

* **Napitnine nekaj danes.** Napitninam je baje krivo suženstvo starih časov. Prva napitnina, ki jo Napitninam je baje krivo suženstvo bila — žena. Toda zgodovinarji ne morejo reči, ali se je zgodilo to iz velikičnosti ali iz hudobnosti. Suženji, ki so delali na polju, so dobili za napitnino vina, sadja ali ovce, hišni suženj pa drobiža. Včasih mu je priložil gospodar še par udarcev s palico. Na Francoskem so imenovali napitnino »le vin« (Nagrado za izgubljen predmet so se v 17. in 18. stoletju imenovali »le vin du valet«). Ker so se od 14. stoletja na Francoskem skoraj vse kupčije sklepale v gostilnah, je moral kupec dati za »vin du marché«. Ako se je z oženjenim sklenila kupčija, ni se smelo pozabiti na darilo za ženo; tako darilo se je imenovalo »epinglès«. Na Francoskem je bila v 17. stoletju navada, da so odlična prenočišča pošiljala tujeim svoje dekle naproti, da so jih poljubili. Zato so dekleta pri odhodu zahtevale napitnino ter dale gostu za spomin lične cvetlične šopke. Še leta 1680. je veljala vožnja na poštinem vozu za 8 km 15 soldov in 5 soldov napitnine. Leta 1665. je bilo treba dati pri vsakem večjem obedu gostilničarju 5 soldov in natakarku 2 solda napitnine. Na Nemškem je bila navada, da so v soboto delavcem poleg plače dajali še par vinarjev za kopeč. To se pač ni moglo imenovati — napitnino.

* **Alkoholizem in dojenčki.** Otroški zdravniki so dognali, da matere, ki so vdane opojnim pijačam, imajo prav malo ali pa nič mleka, tako da nikakor ne morejo preživljati same otrok. Iz tega je dokazano, da preide alkoholizem v materino mleko. Tudi živčevje je zelo oslabiljeno pri takih otrokih, katerih matere so pijanke. Ako so otroci slabo prebavljali ter so se matere začele zdrževati alkoholnih pijač, so tudi dojenčki kmalu ozdravili. Za nalezljive bolezni so najbolj dovzetni otroci, katerih starši so alkoholiki.

* **Generalni štab in tuji jeziki.** V bodoče pridejo vsako leto trije častniki generalnega štaba na Dunaj, da se izuče v ruskem, novogrškem, albanskem in bolgarskem jeziku. Na Dunaju bodo namreč častniki obiskovali tozadevne privatne tečaje. Koncem tečaja morajo obiskovalci napraviti strogi izpit iz dotičnega jezika. Razun tega se namerava še osnovati tečaj za japonski jezik.

* **Otrok v zaboju.** V Lvov je prišel iz Bremena zaboj na naslov, ki ga v celem mestu niso mogli najti, zato so zaboj na carinskem uradu odprli. V njem so našli truplo malega dečka, zraven pa v slabi poljščini pisan listič, v katerem prosi otrokova mati, ki baje ni več živa, naj se truplo pokopje na katoliškem pokopališču, ker v Bremenu takega pokopališča ni. In res zdravniki niso našli na truplu nikake sledi o nasilni smrti, tako da je verjetno, da je imela mati res le željo, ki jo je izrazila v pismu.

Književnost.

— Slovensko - nemška meja na Koroškem. O tej velevažni knjigi Ante Bega so priobčili že različni listi jako ugodne ocene, tako »Učiteljski Tovariši«, celjska »Domovina«, kamniški »Naš List« in drugi. Vsestransko se priznava, da je to velpomembno delo. V resnici smo Slovenci šele zdaj po tej knjigi dobili vpogled v dejanske razmere Slovencev na Koroškem in zlasti ob jezi-

kovni meji. Kdor prečita to delo, ta šele spozna velikansko važnost obrambnega in manjšinskega dela na meji in ta spozna tudi silni neprecenljivi pomen naše družbe sv. »Cirila in Metoda za rešitev slovenstva na meji. Kdor želi družbi sv. Cirila in Metoda dobiti prijateljev in podpornikov, kdor hoče, naj tudi širši krogi spoznajo važnost in pomen družbe sv. Cirila in Metoda in nje-nega delovanja, ta naj razširja Bego-vo delo.

Telefonska in brzojavna poročila.

Nemci v Tržiču zopet na delu. Tržič, 13. maja. Pri včerajšnji občinski seji je nemška večina zopet imenovala več častnih občanov; koliko jih je bilo imenovanih in kdo so tisti možje, ki so si pridobili takih zaslug, da jih je bilo treba na ta način počastiti, se ne ve natančno, ker se je vse tako hitro izvršilo, da slovenski odborniki niso razumeli ne imen, ne števila kandidatov za častno občanstvo. Za to je tudi ta volitev protizakonita in pristojna oblast jo mora razveljaviti.

Poslanska zbornica. Dunaj, 13. maja. Zbornica je danes izredno dobro obiskana, ker se ima danes glasovati o nujnem predlogu grofa Kolowrata glede povišanja rekutnega kontingenta. Govoril je domobranski minister Georgi, ki je polemizoval proti včerajšnjemu govoru poslanca Klofača. Nato se je debata zaključila in govorila sta generalna govornika Winarsky in Axmann.

Proračunski odsek. Dunaj, 13. maja. Proračunski odsek je danes sprejel postavko »ministrstvo za javna dela«.

Wahrmundova afeta. Dunaj, 13. maja. Na vseučilišču je danes vse mirno. Nemško-nacionalni dijaki imajo danes ob 5. shod, da precizirajo svoje stališče v Wahrmundovi aferi; tudi židovsko-nacionalni dijaki so sklicali shod v isti zadevi.

Inozemski časnikarji v Pragi. Dunaj, 13. maja. Danes se je odpeljalo na jubilejno razstavo v Prago 69 inozemskih časnikarjev.

Dunaj, 13. maja. Iz Olomuca javljajo, da je cesar imenoval poslanca dr. Stojana za kanonika stolnega kapitlja v Olomucu.

Praga in cesarjev jubilej. Praga, 13. maja. Mestna občina praška je darovala v proslavo cesarjevega jubileja 1 milijon kron v dobrodelne namene.

Darilo grofa Kaunice. Praga, 13. maja. Bivši državni poslanec grof Vaclav Kaunic je daroval češki tehniki v Brnu hišo v vrednosti 600.000 K.

Ni hotel priseči zvestobe. Brno, 13. maja. V Husovicah so zaprli rekruta Dobeša, ker ni hotel priseči zvestobe cesarju.

Ruska nasilstva. Berolin, 13. maja. Iz Varšave poročajo, da je ruska vlada zopet zaprla 40 poljskih šol.

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali: **Za družbo sv. Cirila in Metoda.** Utrujenji romarji na daljni poti od veselice šišenskega »Sokola« do hiše g. Pogachnika nabrali v gostilni pri »Zdrženju« 952 K. — Na Florjanovo nabral železniški mojster v veseli družbi 133 K. — Idrijski četverčolci 1232 K, namesto venca na Gregorčičev grob ob priliki izleta na Vrsko. — G. Rado Grum, učitelj v Vipavi 8 K, katere so nabrali pri občnem zboru »Vipavskega pevskega društva« vrle pevec in pevci. — Skupaj 3117 K. — Srčna hvala! — Živeli!

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so darovali meseca aprila sledeči p. n. gg. in društva: Fran Gregorka, Ptuj, narod. davek 1 K 50 v.; Jos. Komljanec, Ptuj, iz nabiralnika 17 K 66 v.; Fr. Majer, Maribor, narodni davek 23 K; Blaž Ranc, Volšperk, nar. davek 1 K; B. Horvat, Zagorje, nar. davek Al. Domioelja 1 K; uprav. »Mira«, Celovec 158 K (glej »Mir« št. 14); podr. Bled 121 K 46 v.; P. Fleischohn v Metliki, dar Fr. Skuška 80 v.; dr. E. Stare, Ljubljana, dobljena stava 2 K, 6 v.; Egon Tancig, nabral pri slovesu L. Verhovca in njegove soproge 9 K 40 v.; upravništvo »Slov. Naroda«, Ljubljana, nabral meseca januarja do konca marca t. l. 2277 K 96 v.; mestna občina ljubljanska, polletna podpora 750 K; Fran Sakser, New York 75 K; družbena pisarna za prodani star denar 8 K 86 v.; Iv. Ušlaker, Črnomelj, iz Spreizerjevega nabiralnika 5 K; Viljem Tomic, Trebnje, dar 5 K; A. Pekovec v Bašji pri Kranju 1 K. H. Steška, Logatec 3 K; A. Mladič,

Šmarje pri Jelšah 4 K; Glavna posojilnica v Ljubljani, podpora 50 K; Viki Dolenc, Vrhnik, iz nabiralnika 4 K; J. Rahne, Brdo, iz nabiralnika na Prevojih 8 K; podruž. Vransko, narodni davek 16 K in iz nabiralnika v gostilni K. Košenina 12 K; A. Kunej, Šmarje pri Jelšah, nabral 31 K, ki so jih darovali V. Kranjc 20 K, Fr. Ferlinec 10 K, Ant. Kunej 1 K; moška podruž. Ormož 20 K; M. Pintar, Mokronog 1 K; neimenovan nabral in odpisal nar. davka 21 K in preostali jud pri taroku 50 v, skupaj 21 K 50 v; gostilna Konšek, Trojane, iz nabiralnika 4 K; ožji prijatelji in stalno omizje v hotelu „Iriji“ v Ljubljani, povodom smrti Frica Novaka nabrali mesto venca 59 K; Makso Lavrenčič nabral pri omizju v Dobrem polju pri Stihu 8 K; nekdo nabral pri omizju v Postojni ob pogodu zanimive razglednice 14 K in isti večer istim povodom v restav. na juž. kolodvoru v Ljubljani 80 v, skupaj 14 K 80 v.; nabir. v Ajdovščini št. 34 15 K; podruž. na Brdu iz nabir. 7 K 24 v.; moš. podruž. v Radovljici 87 K; L. Bučar, Kostanjevica, narodni davek za 3 mesece 3 K; več fantov in deklet iz Šmihela nad Pliberkom 8 K; Avg. Jenko, Ljubljana, za piruho 10 K; Otmar Golob, Kozje, nabral narod. davka za mesec april 20 K; Janko Bakalič, Pilštajn, dobljeno stavo 2 K; Miha Fanegali, Miren, iz nabiralnika 10 K; podružnica Ljutomer iz nabir. 3 K; Ivan Velkovrh, Ljubljana 1 K; A. Kordiš, Travniki, iz nabiralnika 10 K; Ant. Mladič, Šmarje pri Jelšah 5 K; Pavlinka Resmanova, Trnovo, mesto venca na krsto gospe Uršičevi 7 K; omizje „Zaplotnikov“ pri Matjanu v Šiški za prvo Vodnik-Bleiwisovo razglednico na dražbi 5 K 03 v. za ovitek te razglednice 2 K 82 v.; za svinčnik, s katerim se je zabeležila dražba 1 K 71 v., skupaj 9 K 56 v.; Julija Gerstenmeier, Postojna 1 K 20 v.; I. Kavčič, Koseze, 2 K 20 v.; žen. podruž. v Postojni 92 K; Anton Godec, Lembach 5 K; Franjo Poljšak, Siverič, dobitel prodanih dopisnic z narod. kolkom 5 K in za piruho od odjemalcev 7 K, skupaj 12 K; žen. podruž. Trbovlje 172 K; Anton Mladič, Šmarje pri Jelšah 3 K; Frano Majer, Maribor nabral narodnega davka 20 K; moš. podružnica Maribor 336 in iz nabiralnika v narodnem domu 15 K, skupaj 351 K; Anton Mladič, Šmarje pri Jelšah 5 K; Frano Drolo, Laški trg iz nabiralnika v pivnici 13 K; moška podružnica Celje 300 K; Josip Zabavnik, Gradec, pošilja od omizja graških oinologov 40 K; Fran Zacherl, Ljutomer, iz nabiralnika 11 K; Milan Plut, Belgrad, mesto velikonočnih čestitk 3 K; g. Salberger, Jesenice, 1 K; Robert Kollmann, Ljubljana, v spomin svojega + očeta Frana Kollmanna 1000 K; Davorin Radej, Ljubljana, iz nabiralnika 3 K 60 v.; Bogdana Žužek, Ormož, nabrala v veseli družbi pri Kondiču na Lenti za 3 izločirane družbene vžigalice 14 K; majhna a vesela družba v gost. J. Windischerja v Kandiji 4 K 62 v.; trdka Uršič & Lipej, Brežice, prispevek od prodaje narodnih znakov 50 K; dijaki v Ljubljani 35 K; ženska podruž. Trst iz nabiralnikov, g. Lusca iz Proseka 22 K, konsum. društva v Barkovljah 12 K, skupaj 34 K; pos. v Logatcu 50 K; Viki Trošt in obitelj Šijane, Sv. Anton v Slov. goricah, mesto venca na grob umrle Marije Tušak 8 K; Anton Mladič, Šmarje pri Jelšah 3 K; podlistek v „Slov. Narodu“ „Slike iz ljublj. grada“ 6 K; Ant. Mladič, Šmarje pri Jelšah 4 K; Olga Gombačeva iz nabir. Matavun 13 K; ured. „Gorenjca“, Kranj (glej št. 16.) 20 K; Stefan Belšak, Zalec, 2 K; moš. podruž. Maribor, nabral A. Bahovec, mesto venca + Trstenjaku 41 K in Bahovec 20 K, skupaj 61 K; Turnšek, Konjšek, Trojane, s kegljišča 6 K; F. Trece, Bizelsko, nabrala v veseli družbi v gostilni g. J. Pečnika 10 K 04 v.; podruž. v Brežicah 73 K; Rud. Wudler, Griže, nabral 1 K; dr. Jos. Furlan, Ljubljana, neka kazenska poravnava 10 K; restav. „Nar. dom“, Ljubljana iz nabir. 7 K 78 v.; družb. pisarna iz nabiralnika za april 9 K 32 v.; Pogačnikov nabiralnik ob Jurjevem na ljub. gradu 20 K; Jurjevanje na ljub. gradu pri žup. Bercetu 14 K 46 v.; Ant. Mladič, Šmarje pri Jelšah 4 K; dr. Vlad. Serbec, Maribor iz nabir. v „Narod. domu“ 15 K; A. Paulin, Podbrezje iz nabiralnika meseca aprila 38 K 06 v.; žen. podr. Trst, iz nabiralnika v konsum. društvu pri Sv. Ivanu 12 K; veselo omizje pri „Kroni“, Ljubljana 10 K; gostilna Kovač „pod skalco“, Ljubljana iz nabiralnika 2 K 17 v.; gost. Mikuz, Ljubljana iz nabir. 10 K; Fani Kunstelj, Vrhnik 3 K; Kmetska posojilnica ljublj. okolice 200 K; dr. Jos. Furlan, Ljubljana kazenska poravnava I. V. c. K. 10 K; A. Hudovernik, notar Ljubljana, nabral narodni davek za mesec april t. l. 42 K 90 v.

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Meteorološko poročilo.					
Višina nad morjem 906, Srednji srčni tlak 786-9 mm.					
Maja	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
12.	9. zv.	735.9	19.1	sl. jzah.	jasno
13.	7. zv.	734.6	18.0	sr. jzahod	„
14.	2. pop.	734.2	25.2	„	„

Srednja včerajšnja temperatura 20.4°, norm. 13.7°. Padavina v 24 urah 0.0°.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dun. borze 13. maja 1908		
	Denar	Blago
1. majska renta	97.40	97.60
2. srebrena renta	99.10	99.30
3. avstr. krona renta	97.40	97.60
4. zlata	116.10	116.30
5. ogrska krona renta	93.65	93.85
6. zlata	111.35	111.55
7. posojilo dež. Kranjske	97.50	98.50
8. posojilo mesta Ljubljane	100.10	101.00
9. bos. here. posojilo	99.20	100.20
10. posojilo 1902	98.50	99.50
11. češka dež. banka	97.95	98.25
12. zast. pisma gal. dež. hipotečne banka	97.95	98.35
13. 10% pr.	102.10	103.10
14. zast. pisma lom. hranilnice	98.50	99.50
15. zast. pisma ogr. cent. dež. hranilnice	98.50	99.50
16. z. pis. ogr. htp. ban.	99.25	100.25
17. obl. ogr. lokalnih žel.	98.25	99.25
18. obl. češke ind. banke	99.75	100.75
19. prior. lok. želez. Trst	99.90	—
20. prior. dolenskih žel.	98.20	99.20
21. prior. juž. žel. kup.	289.25	291.25
22. avstr. pos. za žel. p.	99.10	100.10
Srečke		
23. Srečke od l. 1860%	216—	220—
24. od l. 1864	262—	266—
25. tizske	145.50	149.50
26. zem. kred. l. emije	277—	283—
27. il.	267.50	273.50
28. ogrske hip. banke	246—	252—
29. srbske a. frs. 100—	106—	112—
30. turške	186.35	187.35
31. Basiliška	21.15	23.15
32. Kreditne	456—	466—
33. Inomoške	108—	118—
34. Krakovske	113—	123—
35. Ljubljanske	62.50	68.50
36. Avstr. rdeč. križa	51.50	53.50
37. Ogr.	27.75	29.75
38. Rudolfove	68—	72—
39. Salcburške	110—	120—
40. Dunajske kom.	499—	509—
Deince		
41. Južne železnice	135.25	136.25
42. Državne železnice	694.25	695.25
43. Avstr.-ogrške bančne del.	1727—	1737—
44. Avstr. kreditne banke	632—	633—
45. Ogrske	746.50	747.50
46. Zivnostenske	237.50	239.50
47. Premogokop v Mostu (Brže)	714—	722—
48. Alpske montan	658—	659—
49. Praške žel. ind. dr.	2625—	2635—
50. Rima-Muranyi	553.25	554.25
51. Trboveljske prem. družbe	278—	282—
52. Avstr. orožne tovr. družbe	554—	559—
53. Češke sladkorne družbe	171—	173—
Valuta		
54. C. kr. cekin	11.35	11.39
55. 20 franki	19.10	19.12
56. 20 marke	23.52	23.58
57. Sovereigns	23.96	24.02
58. Marka	117.60	117.80
59. Laški bankovci	95.55	95.75
60. Rublji	251.75	252.50
61. Dolari	4.80	5—

Žitne cene v Budimpešti.		
Dne 13. maja 1908.		
Termin		
Pšenica za maj	za 50 kg K	11.83
Pšenica za oktober	za 50 kg K	10.10
Rž za oktober	za 50 kg K	10.30
Koruzna za maj	za 50 kg K	6.48
Koruzna za julij	za 50 kg K	6.58
Oves za maj	za 50 kg K	7.10
Oves za oktober	za 50 kg K	6.74
Efektiv		
Nespremenjeno.		

Ceneno domače zdravilo. Za uravnavo in ohranitev dobrega prebavljanja se priporoča raba mnogo desetletij dobro znane, pristnega „Mollvege Seidlt-praska“, ki se dobi za nizko ceno, in kateri vpliva najbolj trajno na vse težkoče prebavljanja. Originalna škatlica 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja ta prašek vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deseli je izrecno zahtevati MOLL-ov preprakt, zasnovan s varnostno znamko in podpisom.

1619—2 Pomankanje slasti, motenja v prebavljanju se najbolj lahko odpravi z rednim pitjem rogaškega „tempelskega vreloca“. Za starejše in kronično stanje te vrste naj se raje rabi „Styria vrelec“ (močnejši).

„Ceres“ ovitki so dragocena last, ker kdor do konca julija trgovcu, kjer jemlje „Ceres“ jedilno mast, odda ovitke o 1/2 kg „Ceres“ zavojev, dobi za vsakih 10 ovitkov kps najfinejšega cvetličnega mila št. 650 popolnoma zastoj. „Ceres“ jedilna mast ni samo cenejša nego vsaka druga mast, ampak je tudi izdatnejša. Treba je vzeti 15—20% manj kakor presnega masla ali svinjske masti, potem imajo jedila izbojen okus. Poleg tega je „Ceres“ jedilna mast vedno prosta bakterij in popolnoma brez vake tuje primesi.

Menu ob obisku nemških knezov na Dunaju je bil naslednji: Potage souverain. (Madeira, Malvazijec). Truffes en service. (Chateau Lafite 1880). Medaillons de truites à la Viktorija. Pièce de boeuf et selle agneau. Zéphyr de volaille à la carême. (Sampanjec Moët et Chandon Impérial). Coq de bruyère à la Diane. (Szamorodni 1904, dvorno kletarstvo). Sorbet. Canetons de Rouen, salade, compote. (Romande Conti). Asperges en branches, Plombière Monte Carlo. Crème de fromage, Glaces variées. Dessert. (Tokayska esenca 1899. Dvorno kletarstvo.) Cognac fine Champagne 1804. Crème de Menthe.

Zahvala. 1717

Za vse dokaze srčnega sočutja ob bridki izgubi naše iskrenoljubljene hčerte, oziroma sestre, nečakinje in sestrične, gospodične

Mici Potokarjeve

izrekamo srčno zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem in vsem, ki so jo tolažili v boleznih. Zahvaljujemo se tudi vsem darovalcem prekrasnih vencev, dalje slav. pevskemu društvu „Slavec“ za ganljivo petje in vsem, ki so jo spremlili do zadnjega počitka in s tem počastili njen spomin. Bog plačaj!

V Ljubljani, 13. maja 1908.

Zalujoča redovina.

Čisti samo

GLOBUS

Čistilnim ekstraktom

Globus

Najboljše čistilo na svetu

Čisti boljšo 3 1190—2

nego vsako drugo čistilo za kovine.

Na svetovni razstavi v St. Louisu leta 1907 „Grand Prix“.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las

deluje najboljšo priznana

Tanno-chinin tinktura

za lase

katera okrepčuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las. 1 steklenica z navodno 1 krona. Raspošilja se s obratno pošto ne manj kot dve steklenici

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, specialitet, najfinejših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod l. t. d.

Dež. lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani, Reslova cesta št. 1

poleg novozgrajenega Fran. Jožefovega jubil. mesta. 25—19

Umrli so v Ljubljani.

Dne 4. maja: Stanko Brancelj, usnarjev sin 14 dni. Sv. Martina cesta 18. — Marija Hočevar, gostija, 85 let, Japljeve ulice 2. — Neža Magister, d. lavčeva vdova, 63 let. Karlovska cesta 7. — Ana Feldstein, knjigovozova hči, 10 mes. Radečkova cesta 12. — Jožefa Kristjana Soba, usmiljenka, 22 let. Radečkova cesta 11.

Dne 5. maja: Antonija Potokar, nadstražnika hči, 3 1/2 leta. Cerkvene ulice 1.

Dne 7. maja: Martin Golf, c. kr. finančni nadsvetnik v p. 86 let. Mestni trg 8. — Jurij Bajt, delavec, 67 let.

Dne 9. maja: Marija Potokar, nadstražnika hči, 18 let. Cerkvene ulice 1. — Angela Pečnikar, delavčeva hči, 1 leto. Slomškove ulice 14.

Dne 10. maja: Kristjana Goetz, zasebnica 79 let. Sv. Petra cesta 18. — Marija Dolinar učiteljeva vdova, 30 let. Dolenjska cesta 44

W. Schötenal beinzel:

Dne 25. aprila: Franja Krištofele, zasebnica, 64 let.

Dne 26. aprila: Fran Rihtar, kajžar 35 let. — Fran Gašperlin, dninar, 57 let.

Dne 28. aprila: Franja Šetina, strežnica, 23 let.

Dne 30. aprila: Ivana Cunder, delavka, 18 let.

Dne 1. maja: Neža Sterle, šivilja, 22 let. — Terezija Kotar, uradnega sluge žena, 70 let.

Dne 4. maja: Fran Lenarčič, posestnik, 33 let.

Dne 6. maja: Anton Zorc, posestnik, 22 let. — Ljudmila Konjar, nadučitelja hči, 12 let.

Dne 8. maja: Anton Gregorin, gostač, 57 let. — Alojzija Schiffrer, poštnega poduradnika žena, 52 let. — Anton Kavčič, dninar, 63 let.

Iščem

poslovodja

za svojo trgovino z mešanim blagom v Kranju na Gorenjskem. V poštev pridejo edino le osebe, ki imajo za to popolno zmožnost in so bile v tej lastnosti eventualno že drugod nastavljene, potrebno je tudi znanje slovenščine in nemščine in govornosti v pisavi, izvedenost v korespondenci in knjigovodstvu. 1714—1

V ponudbah naj se navede: do sedanje delovanje, čas delovanja in pri kom, dan vstopa in zahteva plače.

Peter Majdič v Celju.

Razglednice

umetniške.

in

pokrajinske

se dobe vedno v veliki izbiri v

„Narodni knjigarni“

Jurčičev trg št. 3.

V kavarni „EVROPA“

se vrši

Jutri, v četrtek, 14. maja

po zadnji vinski pokušanji

KONCERT

popolne

Ljubljanske društvene godbe.

Začetek ob 9. zvečer. Vstop prost.

Za obilen obisk se priporoča

ANTON TONEJC

kavarnar.

Napredaj je krasna, popolnoma nova

nemška harmonika

.. s 3 vrstami glasov in 12 basovi. ..

Naslov pove upravnistvo „Slov. Naroda“.

1667 2

Spretno šivilje

se takoj sprejmejo v modnem salonu

Šetina Bersin v Wolfvovih ulicah št. 5, II. nadstropje.

1701—2

Hiša na prodaj!

Zaradi odpotovanja se prodaja nova pritlična hiša v Sp. Šiški, v lepem kraju, katera se dobro obrestuje in je še 10 let hišnega davka prosta, poleg je velik vrt, pripraven za vsako stavbo. Kupci naj si blagovolijo ogledati najdalje do 15. junija t. l. **Cena 4300 K**, drugo je vknjiženo. 1678—2

Več se izve pri lastniku v Sp. Šiški, Planinska cesta št. 237.

Stenografa

za slovensko in nemško stenografijo sprejme takoj odvetniška pisarna **dr. V. Krisper in dr. Fr. Tomineček v Ljubljani**. — Prednost imajo strojepisci. Plača po dogovoru.

Ponudbe pismeno ali ustmeno na pisarno. 1721—1

V kavarni „EVROPA“

se vrši

Jutri, v četrtek, 14. maja

po zadnji vinski pokušanji

KONCERT

popolne

Ljubljanske društvene godbe.

Začetek ob 9. zvečer. Vstop prost.

Za obilen obisk se priporoča

ANTON TONEJC

kavarnar.

Napredaj je krasna, popolnoma nova

nemška harmonika

.. s 3 vrstami glasov in 12 basovi. ..

Naslov pove upravnistvo „Slov. Naroda“.

1667 2

Spretno šivilje

se takoj sprejmejo v modnem salonu

Šetina Bersin v Wolfvovih ulicah št. 5, II. nadstropje.

1701—2

Hiša na prodaj!

Zaradi odpotovanja se prodaja nova pritlična hiša v Sp. Šiški, v lepem kraju, katera se dobro obrestuje in je še 10 let hišnega davka prosta, poleg je velik vrt, pripraven za vsako stavbo. Kupci naj si blagovolijo ogledati najdalje do 15. junija t. l. **Cena 4300 K**, drugo je vknjiženo. 1678—2

Več se izve pri lastniku v Sp. Šiški, Planinska cesta št. 237.

Stenografa

za slovensko in nemško stenografijo sprejme takoj odvetniška pisarna **dr. V. Krisper in dr. Fr. Tomineček v Ljubljani**. — Prednost imajo strojepisci. Plača po dogovoru.

Ponudbe pismeno ali ustmeno na pisarno. 1721—1

Dva izprašana kurjača

se sprejmeta v našo tukajšnjo predilnico in tkalnico. Vstopita lahko takoj.

Ponudbe s kratkim popisom življenja in prepisi izpričeval naj se pošiljajo na naslov: **Schwarz, Zublin & Co. v Litiji.** 1692—2

„Narodna knjigarna“

želi kupiti

romane „Pod novim orlom“, „Pegam in Lambergar“ ter „Od pluga do krone“.

Dražbeni oklic.

Po zahtevanju **Franceta Frandiča iz Rateža** po odvetniku dr. Tumi ozir. hranilnice in posojilnice za Kandijo in okolico po odvetniku dr. Žitku odnosno Franceta Kenda v Rudolfovem, zastopanjem po dr. Šehguli, bo

dne 26. maja 1908 dopoldne ob 10. uri

pri spodaj ozamenjeni sodnji v izbi št. 6 **dražba zemljišč:** 1.) vložna št. 225 k. o. Rudolfovo sestoječega iz parc. 120 in na tej stoji hiša št. 93 na Glavnem trgu v Rudolfovem s ploščino 2 a 19 m² in gozdnih parcel št. 4093/252 in 4093/253 d. o. Dobindol s ploščino skupaj 1 ha 32 a 57 m²; 2.) vl. št. 122 k. o. Rudolfovo obstoječega iz njive št. 493/2 s ploščino 32 a 48 m²; 3.) vlož. št. 123 k. o. Rudolfovo obstoječega iz njive parc. št. 497/1 s ploščino 55 a 3 m²; 4.) vl. št. 281 k. o. Rudolfovo obstoječega iz njive parc. št. 494 s ploščino 47 a 8 m² in 5.) zemljišča vl. št. 242 k. o. Zdinjaves obstoječega iz vinograda parc. št. 1246/1 ležečega v Trškigori v „Melarih“ s ploščino 14 a 24 m² in sosednega pašnika oziroma mlade leščevine parc. št. 1245 s ploščino 8 a 6 m².

Nepremičninam, katere je prodati na dražbi, je določena vrednost ad 1: 17400 K, ad 2: 325 K, ad 3: 350 K, ad 4: 470 K, ad 5: 500 K.

Najmanjši ponudek znaša ad 1: 11600 K, ad 2: 217 K, ad 3: 234 K, ad 4: 314 K, ad 5: 334 K; pod temi zneski se ne prod.

Dražbene pogoje in listine, ki se tičejo nepremičnin (zemljiško-knjižni izpisek, hipotekarni izpisek, izpisek iz katastra, cenitvene zapisnike itd.) smejo tisti, ki žele kupiti, pregledati pri spodaj ozamenjeni sodnji v izbi št. 5 med opravljalnimi urami.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodnji najpozneje v dražbenem obroku pred začetkom dražbe, ker bi se sicer ne moglo razveljaviti glede nepremičnine same.

O nadaljnjih dogodkih dražbenega postopanja se obvestijo osebe, katere imajo sedaj na nepremičninah pravice ali bremena ali jih zadobe v teku dražbenega postopanja, tedaj samo z nabitkom pri sodnji, kadar niti ne stanujejo v okolišu spodaj ozamenjene sodnje niti ne imenujejo v tem sodnem kraju stanujočega pooblaščenca za vročbo.

C. kr. okrajna sodnija v Rudolfovem, odd. II.,

dne 31. marca 1908.

NIGRIN

najboljše mazilo za čevlje

daje najlepši blesk in ohranja usnje stanovitno. **NIGRIN** je zdravstvenega stališča toplo priporočati, ker NIGRIN usnja tudi ob neprestani rabi ne zapre neprodušno, torej ne zabranjuje izhlapevanja nog. 809—11

Napredaj povsod.

St. Fernolend, Dunaj, c. in kr. dvor. dobavitelj.

Sprejme se takoj ali 1. junija

notarski kandidat

najraje s prakso, v pisarno notarja **Jakoba Kogaja v Ložu.** 1693—3

Ponudbe z navedbo prakse in plače direktno.

Tri

krojaške pomočnike

za veliko in majhno delo sprejme takoj **Vincencij Soršak, Spod. Šiška 95.** 1673—3

Lepe stavbne parcele

pred delavskimi hišami na **Dunajski cesti** in na **Glincah** so naprodaj. Več se izve na **Glincah št. 37** pri Ljubljani. 1461—5

Nad Šent Vidom je

Griček

s krasnim razgledom, posestvo do 1 orala zemlje, s sadnim drevjem ter malo gozda **naprodaj**. — Pripravno za letovišče. V bližini studenec z jako dobro vodo. 1705—2

Poizve se v prodajalni na Sv. **Petra cesti št. 14.**

Dva izprašana kurjača

se sprejmeta v našo tukajšnjo predilnico in tkalnico. Vstopita lahko takoj.

Ponudbe s kratkim popisom življenja in prepisi izpričeval naj se pošiljajo na naslov: **Schwarz, Zublin & Co. v Litiji.** 1692—2

„Narodna knjigarna“

želi kupiti

romane „Pod novim orlom“, „Pegam in Lambergar“ ter „Od pluga do krone“.

NIGRIN

najboljše mazilo za čevlje

daje najlepši blesk in ohranja usnje stanovitno. **NIGRIN** je zdravstvenega stališča toplo priporočati, ker NIGRIN usnja tudi ob neprestani rabi ne zapre neprodušno, torej ne zabranjuje izhlapevanja nog. 809—11

Napredaj povsod.

St. Fernolend, Dunaj, c. in kr. dvor. dobavitelj.

Sprejme se takoj ali 1. junija

notarski kandidat

najraje s prakso, v pisarno notarja **Jakoba Kogaja v Ložu.** 1693—3

Ponudbe z navedbo prakse in plače direktno.

Tri

krojaške pomočnike

za veliko in majhno delo sprejme takoj **Vincencij Soršak, Spod. Šiška 95.** 1673—3

Lepe stavbne parcele

pred delavskimi hišami na **Dunajski cesti** in na **Glincah** so naprodaj. Več se izve na **Glincah št. 37** pri Ljubljani. 1461—5

Nad Šent Vidom je

Griček

s krasnim razgledom, posestvo do 1 orala zemlje, s sadnim drevjem ter malo gozda **naprodaj**. — Pripravno za letovišče. V bližini studenec z jako dobro vodo. 1705—2

Poizve se v prodajalni na Sv. **Petra cesti št. 14.**

Dva izprašana kurjača

se sprejmeta v našo tukajšnjo predilnico in tkalnico. Vstopita lahko takoj.

Ponudbe s kratkim popisom življenja in prepisi izpričeval naj se pošiljajo na naslov: **Schwarz, Zublin & Co. v Litiji.** 1692—2

„Narodna knjigarna“

želi kupiti

romane „Pod novim orlom“, „Pegam in Lambergar“ ter „Od pluga do krone“.

NIGRIN

najboljše

Vsa 1443-4

parketska dela

prevzema ter da material
JOSIP PUCH
 Ljubljana, Gradaške ul. 20.
Ceno! Solidno!

Pravi, pristni
brinovec, borovničar in slivovko
 razpošilja po najnižji ceni in v vsaki množini
M. LAVRENČIČ
 žganjarna in destilarna v Spodnji Šiški pri Ljubljani. 903-10

Dva krepka
vajenca
 za kovaško obrt
 sprejme takoj **Valentin Urbančič**, kovaški mojster na Dolenski cesti v Ljubljani. 1704-2

Podpisana tkalnica pošilja
1 kos 45 metrov belega platna
 80 cm širokega, jako močnega za
20 kron.
Josip Martinek
 tkalnica v TISU u Nového Města nad Metují, Češko. 1634-4

Zdravilišče in vodno lečišče
 Prospekte pošilja zastoj
dr. Rud. Wackenreiter
 zdrav. vodja in zakupnik kopališča.

Postaja c. kr. drž. železnice, 1 1/2 ure od Ljubljane. Vse vodno zdravljenje (sistem Priessnitzov in Kneippov, solne kopeli, oglikovo kisle in elektriške kopeli, zdravljenje s suhim vročim zrakom, masaža, zdravilna gimnastika in elektroterapija). Zmerne cene. Odprto od 15. maja do 15. oktobra.

kopališče Kamnik na Kranjskem.

„SLOVENSKI NAROD“
 se prodaja v posameznih izvodih po 10 vin. v sledečih trafikah:

Ljubljana:
 Bizjak I., Vodmat, Bohoričeve ulice št. 10.
 Blažnik L., Stari trg št. 12.
 Blaž M., Dunajska cesta št. 14.
 Dolenc Jerica, Prešernove ul. 52.
 Elsner M., Kopitarjeve ulice 1.
 Fuchs H., Marije Terezije cesta, nasproti Kolizeja.
 Guštin Lina, Selenburgove ul. 6.
 Hinner Alojzija, hotel „Union“.
 Kanc A., sv. Petra cesta št. 14.
 Kleinstein J., Jurčičev trg št. 3.
 Košir Julija, Hilšerjeve ulice št. 12.
 Kristan Iv., Resljeva cesta 24.
 Kustrin A., Breg št. 6.
 Kušar J., sv. Petra cesta št. 52.
 Mrzlikar A., Sodnijske ulice št. 4.
 Pichler I., Kongresni trg št. 3.
 Pirnat J., Kolodvorske ul. št. 18.
 Podboj J., sv. Petra cesta 97.
 Sever M., Gosposke ulice št. 12.
 Stiene Ivan, Valvazorjev trg št. 4.
 Sušnik J., Rimska cesta št. 18.
 Svatek F., Mestni trg št. 25.
 Šešark J., Selenburgove ulice št. 1.
 Tenente R., Gradaške ulice št. 10.
 Treo Julija, Sv. Petra cesta št. 36.
 Useničnik Fr., Židovske ul. št. 1.
 Velkovrh A., Sv. Jakoba trg 8.
 Weinert H., južni kolodvor.

Šiška:
 Franzot M., Spodnja Šiška na kolodvoru.
 Kotnik J., trgovec v Šiški.

Kamnik:
 Ažman Marija, trafika.

Škofja Loka:
 Žigon Matej, trgovina in trafika na Glavnem trgu št. 34.

Kranj:
 Florian Karl, knjigotržec.

Radovljica:
 Homan Oton, trgovec.

Lesce (v bafetu na kolodvoru):
 Legat Ivan, gostilničar in posestnik

Bled:
 Pretnar Ivan, trgovec.

Javornik (Gorenjsko):
 Zorè Leopold, trgovec.

Hrušica (Gorenjsko):
 Podpac Štefan.

Bohinjska Bistrica:
 Grobotek Mijo, trgovec.

Jesenice:
 Mesar J., posest. in gostilničar Schwarz Julija, na kolodvoru.

Ribnica:
 Lovšin Ivan, trgovec.

Novo mesto:
 Kos Josip, knjigovoz.

Boštanj pri Radni:
 Dermelj Alojzij, posestnik in trafikant.

Krško:
 Stanzer Henrik, trgovec.

Reka pri Krškem:
 Varšek Ivan, trgovec.

Vrhnika:
 Gostilna Mantua (Fran Dolenc).

Logatec:
 Rus Jos., trgovec.

Črna vrh nad Idrijo:
 Lampe Ivan, trgovec.

Cerknica:
 Kravanja Anton, trafikant.
 Pogačnik Alojzij, trgovec;
 Werli Karolina, trafikantinja.
 Verstovšek Franc

Begunje pri Cirknici:
 Stergulec Ivan, hišna št. 31.

Staritrq pri Ložu:
 Benčina Ivan, trgovec.

Postojna:
 Marinšek Jakob, prodajalec.
 St. Peter na Krasu:
 Schmelzer J., na kolodvoru

Senožeče:
 Zelen Ant., gostilničar in trafikant

Komen pri Nabrežini:
 Alojzij Komel, trafika.

Zidani most:
 Peterman Mary, trafika na kolo dvoru.

Trbovlje:
 Treo Antonija, trafika,

Celje:
 Miklauc Marija, trafika v „Na rodnem domu“.

Zvezna trgovina.
 Celovec.

Sowa Josip, časopisni biró.

Gorica:
 Bajt J., ulica Campo Santo št. 43
 Gabršek A., knjigotržnica.
 Hovanski Ivan, Via Corno št. 22
 Kvebelj Peter, Kapucinska ul. 1
 Leban Tereza, Corso G. Verdi št. 21.
 Marek J., tobakarna, drž. kolodvor.
 Schmelzer Karel, trafika na kolodvoru.
 Schwarz Josip, trafika, Šolska ulica št. 2 (via scuole 2).

Nabrežina:
 Na kolodvoru

Divača:
 Na kolodvoru.

Trst:
 Grammaticopulo Aristide, Piazzza Barriera vecchia (vogal ulice Bosco št. 1).
 Kersten Ivanka, Aquedotto št. 2.
 Lavrenčič Mihael, Piazza Caserma št. 1.
 Može Karolina, ulica Miramare št. 1.
 Stanič Št., ulica Molin piccolo št. 8
 Schimpff F., državni kolodvor.
 Schmelzer K., južni kolodvor.

Opatija:
 Tomašič Anton, trafikant.
 Milic Ivana, trgovka.

Voloska:
 Anton Špendou, prodaja novin.

Pulj:
 Feik Antonija, Via Barbacani 17.

Reka:
 „Globus“, časopisni biró.
 Šikič Gjura, trgovec, via Andressy št. 7
 Trbojevič Gjura, Via del Molo.

Dunaj:
 Hočevar Helena, trafikantinja, VIII. Alserstrasse št. 9.

izdeluje
 tovarna **za kose**
Karel Zeilinger
 v Himmelbergu
 iz najboljšega koroškega litega jekla v poljubni obliki in množini. 1342-8
 Cene in vzorci kos se pošiljajo na zahtevanje franko.

Učenec pomočnik
 ki je dovršil 14 leto in dobro izurjen
 v špeceriji in železnini, se sprejmeta
 takoj v Ljubljani. 1644-2
 Ponudbe naj se pošiljajo na
 Mestno posredovalnico za delo in stanovanja v Ljubljani.

Sedlarski pomočnik
 mlajši, se sprejme. Plača po dogovoru.
JOŽEF KINN 1690 2
 sedlar v Postojni.

Lepa nova hiša
 z gostilno in trgovino mešanega blaga na lepem prostoru tik državne ceste in v bližini žel. postaje Hrušica se iz proste roke cenó prodá ali pa tudi cenó odda za več let v najem. Pojasnila daje lastnik **Franc Peterlin, Hrušica, Jesenice, Gorenj.**

SUKNA
 In modno 1047-16
 blago za obleke
 priporoča firma
Karel Kocian
 tvornica za sukno
 v Humpolcu
 na Češkem.
 Tvorniške cene. Vzorci franko.

Steckenpferd Bay-Rum
Bergmann & Kemp,
 Draždane in Dečín n. L.
 se obnaša neprimerao dobro proti tvoritvi luskin in izpadanju las, pospešuje rast las in je za vdrženje proti revmatičnim boleznim izredne veljave.
 Dobiva se v steklenicah po 2 K in po 4 K po vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah in trgovinah. II 2403-24

Št. 15.472. 1703-2

Razglas.

Ker je smrkvost pri konjih v letih 1907 in 1908 v političnih okrajih Kranj, ljubljanska okolica, mesto Ljubljana, Kamnik in Radovljica opetovano konstatovana, v zadnjem času pa tudi v političnih okrajih Postojna, Kočevje in Logatec nastala, je c. kr. deželna vlada z razpisom z dne 29. aprila 1908 št. 9355 na podlagi določil zakona o odvrcaanju in zatiranju živinskih kužnih bolezni uradni

pregled vseh konj in drugih kopitarjev

v ozemlju ljubljanskega mesta odredila.

V to svrhu pripeljati imajo vsi posestniki svoje konje odnosno osle in mule na tukajšno mestno konjsko sejmšišče in sicer:

I. okraj: Šolski del } v ponedeljek, dne 18. maja t. l. dopoldne od 10.—12 ure.
 II. " Šentjakovski del }
 III. " Dvorski del isti dan pop. od 2.—4 ure.
 IV. " Kolodvorski del v torek dne 19. maja t. l. dop. od 9.—12 ure.
 V. " Barje, Dolenska cesta, Hradeckega vas } isti dan popoldne od 2.—4 ure
 VI. " Vodmat }

Kdor bi ne mogel pripeljati svojega konja, osla ali mulo k ogledu na sejmšišče, sme preiskavo tudi doma izvršiti dati le po živinozdravniku, kateri mora takoj oddati tozadevno potrdilo mestnemu magistratu.

Mestni magistrat ljubljanski
 dne 7. maja 1908.

Oes. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. maja 1908. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:
 7-05 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak čez Področico, Celovec, Praga.
 7-07 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
 9-26 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Področico) Celovec, Praga.
 11-38 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Področico) Celovec.
 1-05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
 3-45 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Področico) Celovec, Praga.
 7-10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
 7-35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Področico) Celovec, Praga.
 10-40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak juž. žel., (čez Področico) Celovec.

Dohod v Ljubljano juž. žel.:
 6-56 zjutraj. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Jesenic, Gorice, Trsta.
 8-34 zjutraj. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
 11-22 predpoldne. Osebn. vlak iz Prage Celovca, Beljaka juž. žel., čez Področico in Trbiž, Gorice drž. žel., Jesenic.
 2-32 popoldne. Osebn. vlak iz Kočevja Straže Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
 3-56 popoldne. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Področico) Gorice drž. žel., Trsta drž. žel., Jesenic.
 6-50 zvečer. Oseb. vlak iz Prage, Celovca Beljaka (čez Področico) Jesenic.
 8-37 zvečer. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
 8-45 zvečer. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Področico) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenic.
 11-50 ponoči. Osebn. vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Področico) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenic.

Dohod v Ljubljano drž. kolodvor:
 6-46 zjutraj. Osebn. vlak iz Kamnika.
 10-59 predpoldne. Osebn. vlak iz Kamnika.
 6-10 zvečer. Osebn. vlak iz Kamnika.
 9-59 ponoči. Osebn. vlak iz Kamnika. (Sam ob nedeljah in praznikih.)

(Odhodi in dohodi so naznačeni v srednje evropskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Razpis.

Za zgradbo:

- 2 kapnice in napajališča v Bojancih, občina Adlešiči s proračunjenimi stroški K 16000;
- kapnice na Kalu, občina Dol pri Litiji s proračunjenimi stroški K 7120;
- rezervarja v Osojniku, občina Semič s proračun. stroški K 4000;
- rezervarja v Dol. Zdihovem, občina Mozelj s proračunjenimi stroški K 3300;
- poprave vodnjaka v Suhi vasi, občina Mozelj s proračunjenimi stroški K 1000;
- vodovoda v Orehoviči, občina Št. Vid pri Vipavi s proračunjenimi stroški K 1600;
- vodovoda za Vrh, občina Stari trg pri Ložu s proračunjenimi stroški K 16000;
- kapnice v Zgornjem Zdihovem, občina Mozelj s proračunjenimi stroški K 5300;
- kapnice v Čeljah, okraj Postojna s proračun. stroški K 3100;

potrebna dela in dobave se bodo oddale potom 1712-2

javne ponudbene obravnave.

Pismene, za vsako posamezno vodno preskrbo posebne ponudbe, morajo obsegati vsa dotična dela, ter jih je z napovedbo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna predložiti do 5. junija t. l. ob dvanajstih opoldne

podpisanemu deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, doposlati je zapечатene z nadpisom:

„Ponudba za prevzete zgradbe“

- 2 kapnic in napajališča v Bojancih, občina Adlešiči, oziroma
- kapnice na Kalu, občina Dol pri Litiji;
- rezervarja v Osojniku, občina Semič;
- rezervarja v Dol. Zdihovem, občina Mozelj;
- poprave vodnjaka v Suhi vasi, občina Mozelj;
- vodovoda v Orehoviči, občina Št. Vid pri Vipavi;
- vodovoda za Vrh, občina Stari trg pri Ložu;
- kapnice v Zgornjem Zdihovem, občina Mozelj;
- kapnice v Čeljah, okraj Postojna;

Ponudbi mora biti dodana izrečna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno vlomi. Razen tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzi ceni.

Deželni odbor si izrečno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, ter izvršitev posameznih vod. preskrbovajočih naprav oddati skupno enemu ali pa posameznim raznim ponudnikom, oziroma če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpiso.

Nadp. proračuni in stavbni pogoji so na ogled v deželnem stavbnem uradu v občinskih uradnih urah.

Deželni odbor kranjski v Ljubljani,
 dne 10. maja 1908.

Veletrgovina dalmatinskega vina

Br. Novaković

Telefon št. 244. Ljubljana Telefon št. 244.

Lastniki vinogradov na otoku Braču in v Makarskem primorju v Dalmaciji. Priporočajo slav. občinstvu svoja pristna rdeča, črna, bela in desertna vina; kakor tudi domači tropinovec, konjak, slivovke itd. po primernih cenah. 910 19

Geniki in vzorci poštnine preste.

Pozor! Čitaj! Pozor!

Slavonska biljevina.

Ta je napravljena iz najboljših gorskih zelišč — ter se izvrstno in s najboljšim uspehom uporablja proti zastaremu kašlju — bolih v prsih, — prehlajenju v grlu, hripavosti, težkem dihanju, astmi — pljučnem kataru, suhem kašlju, tuberkulozi itd. itd.

Delovanje izborna, uspeh siguran. Cena je franko na vsako pošto za 2 steklenici 3 K 40 vin., 4 steklenice 5 K 80 vin., po povzetju, ali če se pošlje denar naprej. — Manj kot 2 steklenici se ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od:

3963-19 I **P. Jurišića,** lekarnarja v Pakracu št. 209 (Slavonija)

Moška obleka od 4 gld. naprej.
Deška obleka od 2 „ „
Otroška obleka od 1 „ „

„Angleško skladišče oblek“
O. BERNATOVIČ
 v Ljubljani, Mestni trg šte. 5.

Velikanska pesa

Quedlinburška 899-10

ameriški zgodnji grah, ameriški oves Willkomm, Jeruzalemski ječmen, rusko laneno seme iz Rige, centne buče, vsake vrste deteljno, travno in zelenjadno seme, zanesljivo kaljivo se dobiva pri

Petru Lassniku v Ljubljani
 nasproti frančiškanske cerkve.

Slavnemu občinstvu
 vljudo naznanjam, da sem zopet prevzel zopet svojo 1681 2

gostilno

v lastni hiši sv. Florijana ulice št. 6.

Točil bodem pristna vina, kakor tudi Koslerjevo dvojno marčno pivo. Skrbel bodem tudi za dobra jedila in primerne cene. Cenjenemu občinstvu bodem postregel točno in solidno. Z odličnim spoštovanjem

FRAN POCK, gostilničar.

Slaven, ker čuva prtenino. 242 30
Slaven, vsed bleščeče beline, ki jo dobi prtenina.
Slaven, ker ne dobi prtenina po pranju prav nikakega duha.
Slaven, ker je zelo poceni in se pri pranju prihrani mnogo časa.

MINLOS^{ov} PRALNI PRAŠEK

Pari naj se na zgorajnja varstveno znamko in varje naj se pred ponarejanjem, ki je brez vsake vrednosti.

Absolutno potrebno je za vsako dobro urejeno gospodstvo.

KAKOR EN MOŽ SE GA DRŽE MILLON.

Dobiva se v trgovinah z drogerijami, s kolonijalnimi blagom in z milom.

Na debelo pri **L. MINLOS,** Dunaj I., Mülkerbastel 3.

Dvoje lepih 1615-3

stanovanj

se odda za avgustov termin v Sublovi ulici št. 3, in sicer:

1. s 3 prav prostornimi sobami in veliko pritliklino,
2. s 2 jako obsežnima sobama z majhnimi pritliklinami; oboje z balkoni.

Večjopove hišnik ravnotam.

Podružnica v Spiljetu. **Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani** Podružnica v Celovcu.

Del. glavnica K 2.000.000. Stritarjeve ulice šte. 2. priporoča

Reservni fond K 200.000. glavnih dobitkov

žrebanje	„	„	„
15.	„	„	30.000
15.	„	„	70.000
15.	„	„	200.000

promese na 3% zem. kred. sročke L. em. po K 5—
 promese na 4% ograde hipotekne sročke po K 4—
 promese na ograde premijske sročke cele po K 12— palevice K 7—

Vloge na knjižice in na tekoči račun obrestuje po 4 1/2%

21-54

Hutter & Schrantz d. d.
 Dunaj Mariahilf in Praga-Bubna. 1078-4

OGRAJE, PLOTOVI ZA PARKE ZA DIVJAČINO, BODEČA ŽIGA, ŽIGASTI MODROCI, ŽELEZNI POSTELJNAKI. PRORAČUNI ZASTONJ.

Napredaj je več krasnih

oleandrov

rožnatega cveta.
 Naslov pove uprav. „Slovenskega Naroda“ 1700-2

Letovišče „Grič“

pri Brežicah

okraj savaškega mesta ob obali Krke in Save.

Moderno urejen hotel, izvrstna kuhinja, vedno sveže pivo in najboljši bliznjak.

Na razpolago so večja in manjša stanovanja s kuhinjo kakor tudi popolnoma mobilizirane in separirane sobe.

V neposredni bližini hotela ob bistri Krki je kopališče z 18-20° R. toplo vodo. Oni, ki ljubijo veslanje v čolnicah in plavalci dobijo tukaj prijetno zabavo.

Cetr ure oddaljena je znana akroturma „Čateške toplice“ s 40° R. vročimi kopelmi.

Prijetni izleti, krasni izprehodi po zelenih tratah ter smrekovem in bukovem gozdu.

Ugodna železniška zveza z Gradcem, Ljubljano in Zagrebom. Omnibus in drugi vozovi za osebni promet med kolodvorom v Brežicah, Narodnim domom ter hotelom „Grič“ vedno na razpolago.

Cene sob ozir. stanovanj, jedil, pijač in kopališča so jako nizke.

Ker je bilo letovišče že lansko leto izvrstno obiskano, se opozarja sl. občinstvo, da dotičniki, ki hočejo tudi letos najeti stanovanje, to pravočasno javijo. 1635-4

Vsa natančnejša pojasnila daje Posojilnica v Brežicah.

Singerjevi

šivalni stroji

naj se kupujejo (samo v naših prodajalnicah, ki se vse spoznajo po tem-le kazalu:

SINGER Co.
 delniška družba za šivalne stroje.

Podružnica:
 Kočevje, Glavni trg 79.

6/7 HP dvocilindrniki, 2-3 sedeži K 3400 do K 4500.
 12/14 HP četverocilindrniki, 4 sedeži K 6800.

Piccolo avtomobili

so najvarnejši v obratu; za napravo in rabo najcenejša vozila.

Zahtevajte prospekt.
 Generalni zastopnik:
Aleksander Hatschek 1015-16
 Dunaj, V., Wienstrasse 89a.

Rokavice

III 1128-7

za dame, gospode in otroke. Glače, svilnate, tricot in cvrtnate. — Moderne kravate, petlje, samoveznice, vedno novosti v največji izbiri pri

P. Magdič, Ljubljana, Prešernove ul. 7.

Novost!

Zastonj in poštnine prosto naročajte
 moj novi veliki

cenik s koledarjem

za vsakovrstna darila, ki je ravno izšel.

FR. ČUDEN urar in trgovec v Ljubljani.

V najem se da takoj

Hotel ŠTEMARJE

v Škofji Loki.

Hotel je popolnoma prenovljen in opremljen z električno razsvetljavo in vodovodom. V hotelu sta dve veliki gostilniški sobi, salon, veranda in 12 sob za tužce. Pred hišo je velik, lep senčnat vrt. Kopel v hiši. 1702-2

Natančnejše informacije in pogoje daje lastnik, **Franc Dolenc,** lesni trgovec v Stari Loki pri Škofji Loki.

Kinematograf „Edison“

Dunajska cesta
 nasproti kavarne „Evropa“

V sredo in soboto nov spored.

Več se razvidi iz lepakov. 1716

Slivovka

tropinovec 1296-10
 kranjski brinovec

se dobi v sodih od 60 litrov naprej po prav primerni ceni v zanesljivi kakovosti v

veležganjarni in rektifikarni sadja

M. ROSNER & Co., Ljubljana
 Sp. Šiška, poleg Koslerjeve pivovarne.